

Vastaanottaja
Laihian kunta

Asiakirjatyyppi
Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys

Päivämäärä
20.9.2012

LAIHIAN KUNTA

KULTTUURIYMPÄRISTÖ- JA MAISEMASELVITYS

Tarkastus 1.11.2012
Päivämäärä 16/10/2012
Laatija Stina Karhunmaa
Tarkastaja Minna Vesisenaho

SI SÄLTÖ

1.	JOHDANTO	4
2.	INVENTOINNIN LÄHTÖTI EDOT	5
3.	INVENTOINNIN MENETELMÄT	5
4.	PÄÄTELMÄT	6
5.	INVENTOINNIN KULTTUURI HISTORI ALLI STEN ARVOJEN MÄÄRITTELY	6
6.	LAI HIAN KUNTA	7
7.	KYLÄKUVALLI SESTI ARVOKKAAT ALUEET	9
7.1	ASEMANSEUTU	10
7.1.1	Rautatiepihan rakennukset; A1	11
7.1.2	Asemapihan rakennukset; A2	12
7.1.3	Yhteenveto ja suositukset	13
7.2	TYYNELÄ	13
7.2.1	Tyynelän rakennukset; B	14
7.2.2	Yhteenveto ja suositukset	15
7.3	HULMI	16
7.3.1	Vanhan kasarmialueen pihapiiri; C1	16
7.3.2	Vanhan kasarmialueen rakennukset	17
7.3.3	Hulmin koulun pihapiiri; C2	18
7.3.4	Hulmin ala-asteen pihapiirin rakennukset	19
7.3.5	Sompin pihapiiri; C3	19
7.3.6	Sompin pihapiirin rakennukset	20
7.3.7	Sorvarin pihapiiri; C4	21
7.3.8	Sorvarin pihapiirin rakennukset	22
7.3.9	Kasarmitienvarren pihapiiri; C5	23
7.3.10	Kasarmitienvarren rakennukset	23
7.3.11	Ylipotin pihapiiri; C6	24
7.3.12	Ylipotin rakennukset	25
7.3.13	Yhteenveto ja suositukset	27
7.4	KUUSINIEMI	27
7.4.1	Kuusiniemen rakennukset	28
7.4.2	Yhteenveto ja suositukset	29
7.5	KUPPARLA	29
7.5.1	Suilan kartanon pihapiiri; E1	31
7.5.2	Suilan kartanon pihapiirin rakennukset	31
7.5.3	Lyyskin pihapiiri; E2	32
7.5.4	Lyyskin pihapiirin rakennukset	32
7.5.5	Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museon pihapiiri E3	34
7.5.6	Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museon rakennukset	34
7.5.7	Auralan pihapiiri; E4	35
7.5.8	Auralan pihapiirin rakennukset	36
7.5.9	Mallin pihapiiri; E5	37
7.5.10	Mallin pihapiirin rakennukset	37
7.5.11	Yhteenveto ja suositukset	38
7.6	YRJÄÄLÄ	39
7.6.1	Muurimäen pihapiiri; F1	39
7.6.2	Muurimäen pihapiirin rakennukset	40

7.6.3	Etelämäen pihapiiri; F2	41
7.6.4	Etelämäen pihapiirin rakennukset	41
7.6.5	Parkkarin pihapiiri; F3	42
7.6.6	Parkkarin pihapiirin rakennukset	42
7.6.7	Sorilan pihapiiri; F4	43
7.6.8	Etelämäen pihapiirin rakennukset	44
7.6.9	Yhteenveto ja suositukset	44
7.7	MAUNULAN RAITTI	45
7.7.1	Sööringin pihapiiri; G1	46
7.7.2	Sööringin pihapiirin rakennukset	47
7.7.3	Teollisuusrakennus; G2	48
7.7.4	Yhteenveto ja suositukset	48
7.8	LAIHIAN KIRKKO	49
7.8.1	Kirkon pihapiirin rakennukset	50
7.8.2	Yhteenveto ja suositukset	51
7.9	NAPUEN TAISTELUN MUISTOMERKKI	51
7.9.1	Yhteenveto ja suositukset	52
7.10	SANTALOUKONTIE	52
7.10.1	Yhteenveto ja suositukset	53
7.11	LAIHANTIEN TUVAT	54
7.11.1	Keltaisen tuvan pihapiiri K1	55
7.11.2	Valkoisen tuvan pihapiiri K2	55
7.11.3	Yhteenveto ja suositukset	56
7.12	MAUNULANMÄKI	56
7.12.1	Yhteenveto ja suositukset	57
7.13	POTILANMÄKI	58
7.13.1	Yhteenveto ja suositukset	59
7.14	KALLION PIHAPIIRI	59
7.14.1	Kallion pihapiirin rakennukset	60
7.14.2	Yhteenveto ja suositukset	60
7.15	KÄRKIMÄEN PIHAPIIRI	61
7.15.1	Kärkimäen pihapiirin rakennukset	62
7.15.2	Yhteenveto ja suositukset	63
7.16	LIUKUN PIHAPIIRIT	63
7.16.1	Liukun pihapiirin rakennukset; Q1	64
7.16.2	Yhteenveto ja suositukset	64
7.17	LEIKAKSEN PIHAPIIRI	65
7.17.1	Leikaksen pihapiirin rakennukset	65
7.17.2	Yhteenveto ja suositukset	67
8.	KULTTUURIHISTORIALLISTI ARVOKKAT YKSITTÄISET RAKENNUKSET	67
8.1	KARIN TALO	67
8.1.1	Yhteenveto ja suositukset	68
8.2	Sivulan pihapiiri	68
8.2.1	Yhteenveto ja suositukset	70
8.3	OLLILAN TALO	70
8.3.1	Yhteenveto ja suositukset	71
8.4	VAALILAN TALO	71
8.4.1	Yhteenveto ja suositukset	73
8.5	SANTERI ALKION ENTINEN HUVILA	73
8.5.1	Yhteenveto ja suositukset	74
8.6	NIKKARINTIEN TALO	74
8.6.1	Yhteenveto ja suositukset	75
8.7	HIETALAHDEN TALO	75
8.7.1	Yhteenveto ja suositukset	77
8.8	ENTINEN OSUUSMEIJERI	77
8.8.1	Yhteenveto ja suositukset	78
8.9	VANHA PALOASEMA	78
8.9.1	Yhteenveto ja suositukset	79

8.10	KEDON TALO	79
8.10.1	Yhteenveto ja suositukset	80
8.11	NASKALIN TALO	80
8.11.1	Yhteenveto ja suositukset	82
8.12	NÄLLINTIEN TALO	82
8.12.1	Yhteenveto ja suositukset	83
8.13	MAALARINTIEN TALO	83
8.13.1	Yhteenveto ja suositukset	84
9.	LÄHTEET	84

Liite 1. Rakennusinventointitiedot 2003

1. JOHDANTO

Laihian Kirkonseudun osayleiskaavan päivitykseen liitettävän Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen tarkoituksena on tutkia kirkonseudun aluetta sen kulttuuriympäristön näkökulmasta, johon kuuluvat rakennettu ympäristö ja perinnemaisemat.

Maaseudun arvokkaat perinnemaisemat ovat muovautuneet vuosisatojen aikana ihmisen toiminnan tuloksena. Perinteiseen maalaismaisemaan kuuluvat vanhat rakennukset ja rakennelmat, jotka ovat arvokkaita joko arkkitehtuurinsa, historiansa tai maisemansa ansiosta. Perinnemaisemat ovat luonnoltaan, kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaita alueita. Parhaimmillaan tilojen pihapiirit ja niitä ympäröivät pellot, niityt ja laitumet muodostavat yhdessä arvokkaan maisemallisen kokonaisuuden, joka ilmentää hyvin seudulle tyypillisiä luonto- ja kulttuuriperinteitä.

Selvityksen tavoitteena on ohjata osayleiskaavaprosessia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaisesti niin, että maankäytön suunnittelussa edistettäisiin kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä. Lisäksi tavoitteena on mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten sopeuttaminen kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin, sillä säilyttämisen ja muutosten laajuus ja sisältö määritellään kaavoituksella.

2. INVENTOINNIN LÄHTÖTIEDOT

Selvityksen lähtötietona on käytetty Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 erillisselvitystä vuodelta 2003 (Sigma Konsultit Oy), joka kattoi koko kaava-alueen ja rakennuskanta inventoitiin maasto-, valokuva- ja karttatyönä kesällä 2002. Inventoinnissa kartoitettiin rakennustaiteelliselta, historialliselta ja ympäristölliseltä kannalta arvokkaat rakennetut yksittäiset rakennukset sekä kokonaisuudet. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaat kohteet inventoitiin erillisille kohdekuvauslomakkeille.

Kohteiden valintaperusteet määriteltiin suojelumerkinnällä, joka oli kaavaehdotuksessa jaettu kolmeen eri arvoluokkaan:

srs: rakennussuojelulailla suojellut kohteet. Osayleiskaavassa osoitettiin kaksi rakennussuojelulailla suojeltua rakennusta. Ns. Kapteenin talo ja Ylipotin luttiaitta.

sr: suojeltava rakennus. Suojeltaviksi rakennuksiksi merkityt kohteet (16 ehdotettua/15 vahvistunutta) olivat pääosin Laihian kirkonseudun osayleiskaavassa 2010 (Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus) sekä Vaasan Läänin Seutukaavaliiton vuonna 1978 tekemän rakennusinventoinnin perusteella maakunnallisesti arvokkaaksi osoitettuja kohteita.

s: säilytettävä rakennus. Säilytettäväksi rakennuksiksi on osoitettu 25 kohdetta, jotka on todettu kulttuurihistoriallisesti sekä maisemallisesti arvokkaiksi kohteiksi joko Laihian kunnan laatimassa rakennusinventoinnissa (1994 - 95) tai Sigma konsulttien osayleiskaavan laadintaan liittyvässä rakennusinventoinnissa (2002).

Edellisten, yksittäisiä rakennuksia koskevien suojelumerkintöjen lisäksi osayleiskaavassa osoitettiin kuusitoista kyläkuvallisesti arvokasta aluetta. Alueilla oli useita kulttuurimaisemaan liittyviä, historiallisesti ja kyläkuvallisesti arvokkaita rakennuksia pihapiireineen ja kyläraitteja tieympäristöineen. Alueilla oli usein myös moninaisia päällekkäisiä arvoja; kulttuurihistorialliset, maisemalliset, rakennustaiteelliset ja ympäristölliset.

Sigma konsulttien v. 2002 tehdyn rakennusinventoinnin kohteisiin lukeutuivat seuraavissa suunnitelmissa huomioidut kohteet:

- Laihian kirkonseudun osayleiskaava 2010 (*Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus*),
- Vaasan Läänin Seutukaavaliiton vuonna 1978 tekemä rakennusinventointi (*maakunnallisesti arvokkaat kohteet*)
- Laihian kunnan vuonna 1994–95 tekemä rakennusinventointi (*kulttuurihistoriallisesti sekä maisemallisesti arvokkaat kohteet*)
- Sigma konsulttien vuonna 2002 tekemä maastoinventointi (*kulttuurihistoriallisesti sekä maisemallisesti arvokkaat kohteet*)

3. INVENTOINNIN MENETELMÄT

Selvitystyö aloitettiin tutustumalla olemassa olevaan materiaaliin, jonka jälkeen tehtiin maasto- ja karttatyötä syksyllä 2012. Perinnemaisemat, kyläkuvallisesti arvokkaat alueet sekä suojelumerkinnällä merkityt rakennukset pihapiireineen valokuvattiin ja rakennusten kunto tarkistettiin.

Ennen toista maailmansotaa rakennetut rakennukset ja perinteiset neliöpihapiirit kuuluvat erityisen arvokkaaseen rakennuskantaan. Toisaalta myös sotien jälkeinen 1950–60-luvun perinteinen rakennuskanta on huomionarvoista; erityisen arvokkaita ovat alkuperäisessä muodossaan hyvin säilyneet jälleenrakennuskauden rintamamiestaloit sekä niiden mahdollisesti muodostamat taloryhmät. Tämä huomioitiin tarkistamalla v. 2003 erillisselvityksessä paikannettu 1950–60-luvun rakennuskanta maastokäynnin, sekä valokuvaamalla arvokkaat rakennukset pihapiireineen.

Raportissa tarkastellaan edellisessä inventoinnissa rajattuja, kyläkuvallisesti arvokkaita alueita (määritelty kohdassa 2 Inventoinnin lähtötiedot), sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita yksittäisiä rakennuksia. Alueista sekä yksittäisten rakennusten pihapiireistä kerrotaan yleiskuvaus, jossa tulee ilmi näihin kohdistuvat kulttuurihistorialliset arvot. Lisäksi alueiden ja rakennusten kunto sekä niihin mahdollisesti kohdistuneet muutokset todetaan, jonka jälkeen kerrotaan yleiskaavaa ohjaava lyhyt yhteenveto ja suositukset.

4. PÄÄTELMÄT

Suurin osa kyläkuvallisesti arvokkaista alueista on säilynyt ennallaan ja ne voidaan merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Kyläkuvallista aluemerkinä suositellaan alueella Maunulanmäki (M) sekä Potilanmäki (N) tarkennettavan siten että arvot liittyvät ensisijaisesti historialliseen tiehen ja sen ympäristö- ja taajamakuvaan. Kupparlan kyläkuvallisesti arvokkaalla alueella (E) aluemerkinän rajausta suositellaan muutettavan siten, että läntinen osa-alue poistetaan. Edelliseen inventointiin suositellaan lisättävän yksi uusi aluekokonaisuus: Kirkonseudun alueella sijaitsevat kaksi 1950-luvun rintamamiestaloa Laihiantien tuvat (L).

Suurin osa kulttuurihistoriallisesti arvokkaista yksittäisistä rakennuksista on säilynyt ennallaan tai niihin on kohdistunut pieniä muutoksia, jotka eivät ole merkittäviä. Kahta rakennusta peruskorjataan. Suojelumerkinän poistamista tai lieventämistä suositellaan Karin talo (S) kohdalla. Kahta 1950-luvun rakennusta: Nällintientalo (AB) sekä Maalarintien talo (AC) suositellaan suojeltavan tai säilytettävän. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelumerkinät voidaan siis pääosin merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti.

5. INVENTOINNIN KULTTUURIHISTORIAALLISTEN ARVOJEN MÄÄRITTELY

1. Arkkitehtoniset, rakennushistorialliset, rakennusperinteiset arvot

- A Rakennustaiteellisesti arvokas; puhdaspiirteisyys, arkkitehtonisen tyylin edustaminen.
- T Rakennusteknisesti arvokas; on käytetty rakennusteknisesti mielenkiintoisia, aikanaan uusia tai uniikkeja ratkaisuja.
- P Rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja (suurin osa maatalouden vanhasta rakennuskannasta).

2. Ympäristöarvot

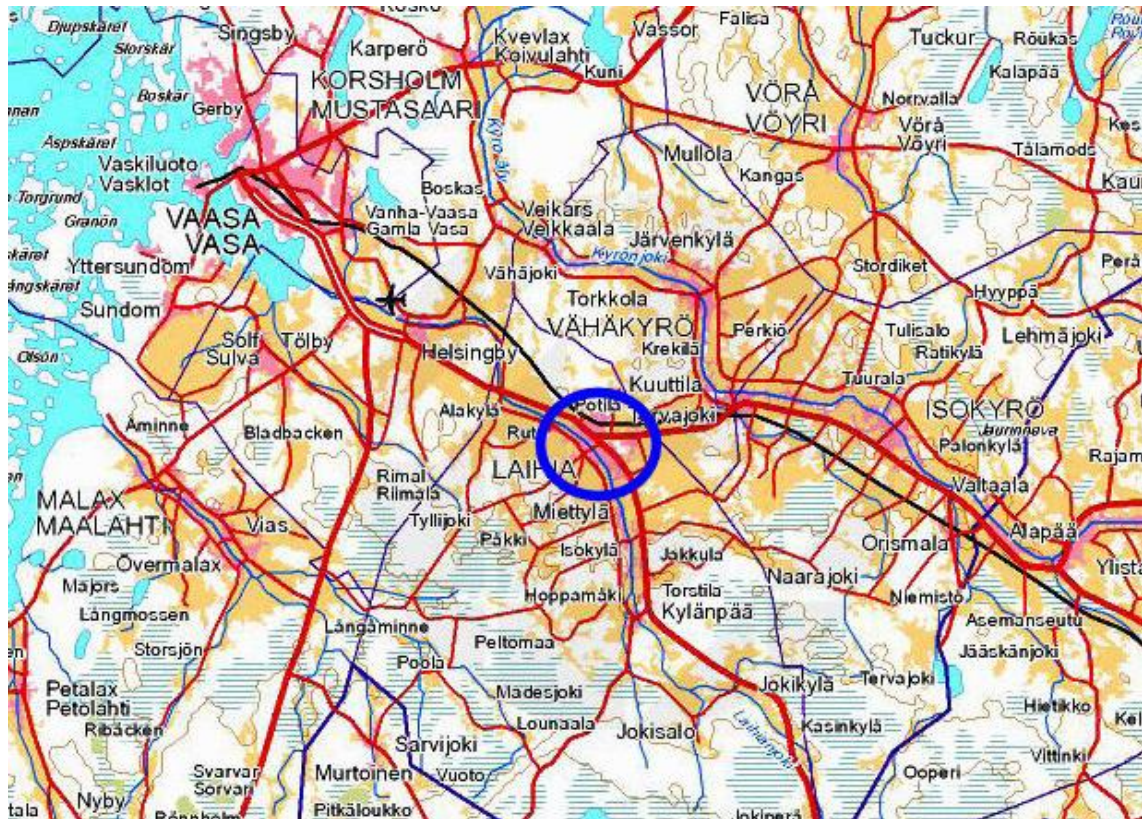
- M Pihapiiri muodostaa oman maisemallisen kokonaisuutensa ja luo itsenäisesti ympäristöllisiä arvoja.
- Mk Maisemallisesti tai kaupunkikuvallisesti merkittävä; pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta, näkyy ympäristöönsä hyvin.

3. Historialliset arvot

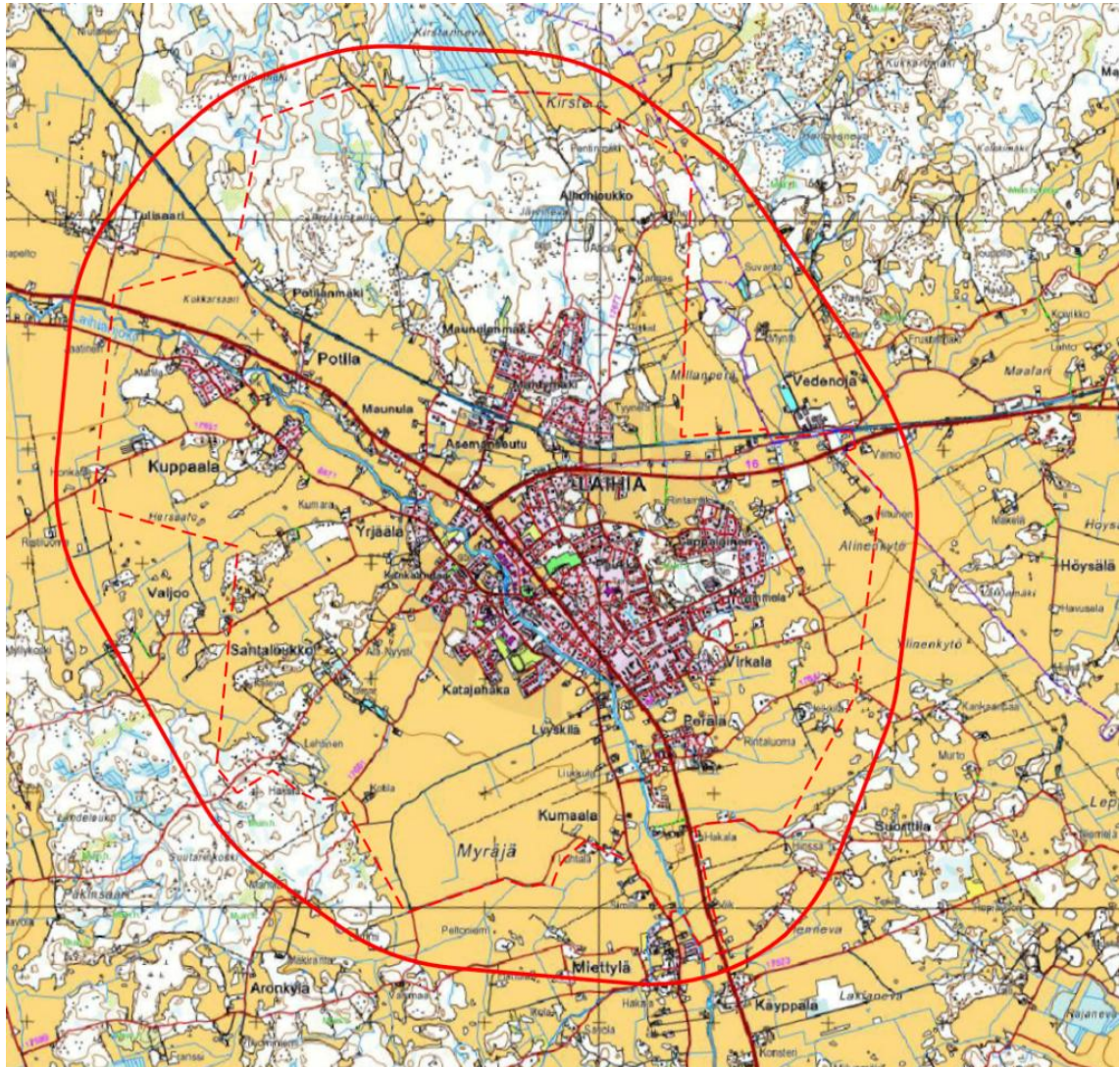
- H Asutushistoriallisesti arvokas, teollisuus-, kauppa- ja liikennehistoriallisesti arvokas, sivistyshistoriallisesti arvokas, aatehistoriallisesti arvokas, henkilöhistoriallisesti arvokas, sosiaalhistoriallisesti arvokas.

6. LAIHIAN KUNTA

Laihian kunta sijaitsee Pohjanmaan maakunnassa kolmostien ja VT 18 risteyksessä n. 24 km Vaasasta kaakkoon. Suunnittelualue (noin 40 km²) kattaa Laihian Kirkonseudun ja sitä ympäröiviä alueita. Osayleis-kaava-alueeseen lukeutuvat mm. seuraavat kylät ja alueet: Potila, Potilanmäki, Maunula, Maunu-lanmäki, Asemanseutu, Lappalainen, Tammela, Kirkonseutu, Paukku, Virkala, Perälä, Kumaala, Myräjä, Katajahaka, Santaloukko, Yrjäälä ja Kupparla eli nykyinen asemakaava-alue ympäristöineen.

Kuva 1. Osayleiskaava-alueen sijainti. © Maanmittauslaitos.

Kuva 2. Ohjeellinen ja suuntaa antava suunnittelualueen raja (punainen viiva) mahdollisine laajennusalueineen verrattuna Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 rajaukseen (punainen katkoviiva). ©Maanmittauslaitos.

Historia

Esihistoriallisista ajoista lähtien on ihmistoiminta jättänyt jälkensä Laihian maisemaan. Jääkausi loi monin paikoin loistavat edellytykset maanviljelyyn. Alueen ensimmäinen kulttuuri syntyi Laihianjoen varteen. Hedelmällisiä savimaita reunustavat lohkareiset moreeniselänteet asutettiin väestön kasvaessa ja maatalouden laajentuessa.

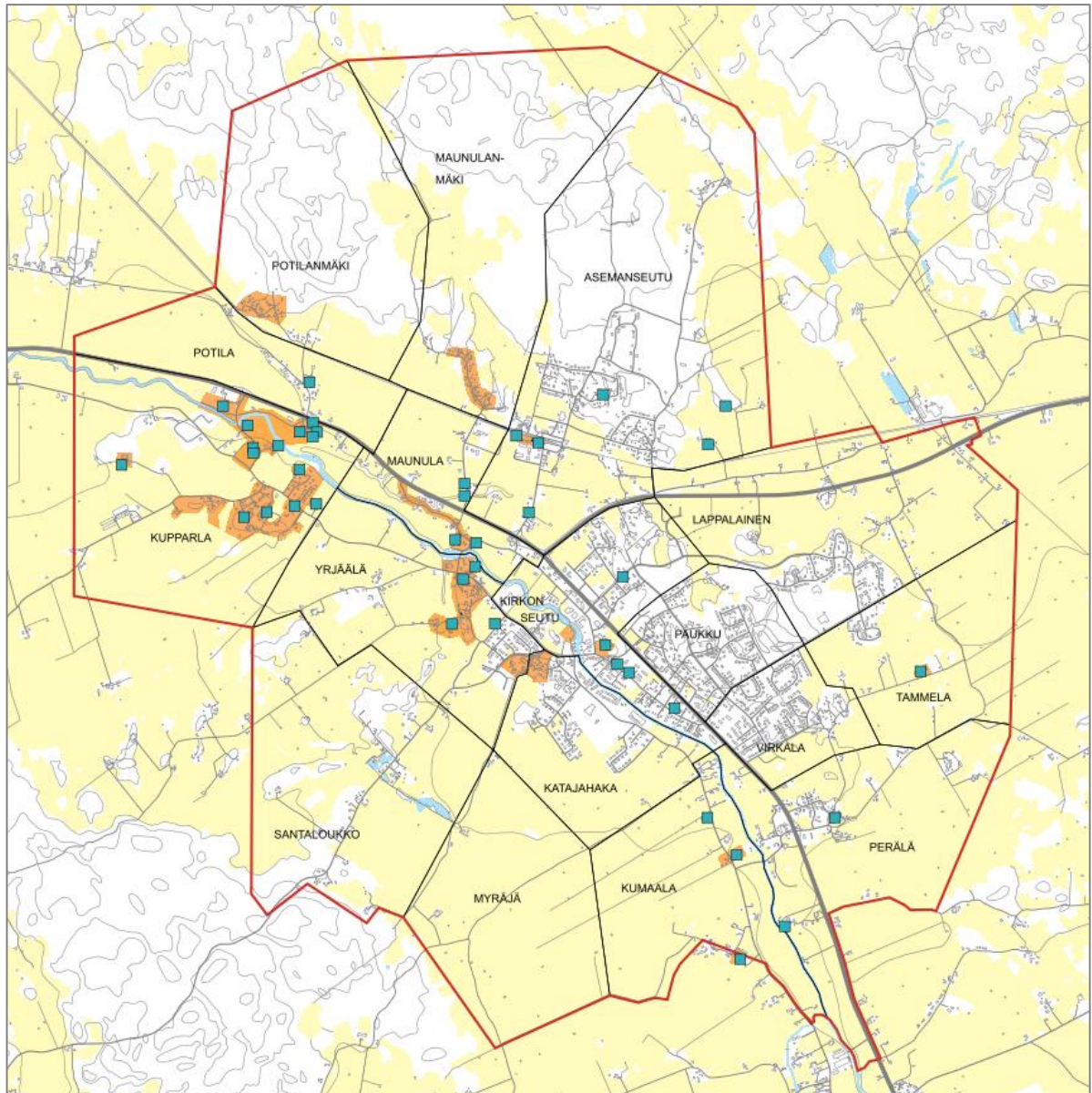
Maisemarakenne

Alue on suurimmaksi osaksi tasaista rakentunutta taajama-aluetta jota haja-asutus ja laajat peltoalueet ympäröivät. Edelleen asutus hakeutuu luontaisille sijoilleen jokivarteen, peltoaukeiden välisten selänteiden reunamille sekä loivasti mäkiin peltosaarekkeisiin. Noin puolet Laihian pinta-alasta on peltoa, joten käytännössä viljelyyn on hyödynnetty koko viljelyskelpoinen ala. Alueen poikki luode-kaakko suunnassa virtaa Laihianjoki. Jokivarren maisema avautuu tasaisena lakeutena, joka rajautuu pohjoisessa ja lounaassa metsäselänteisiin, joissa on harvakseltaan pieniä suoalueita.

Maisemakuva

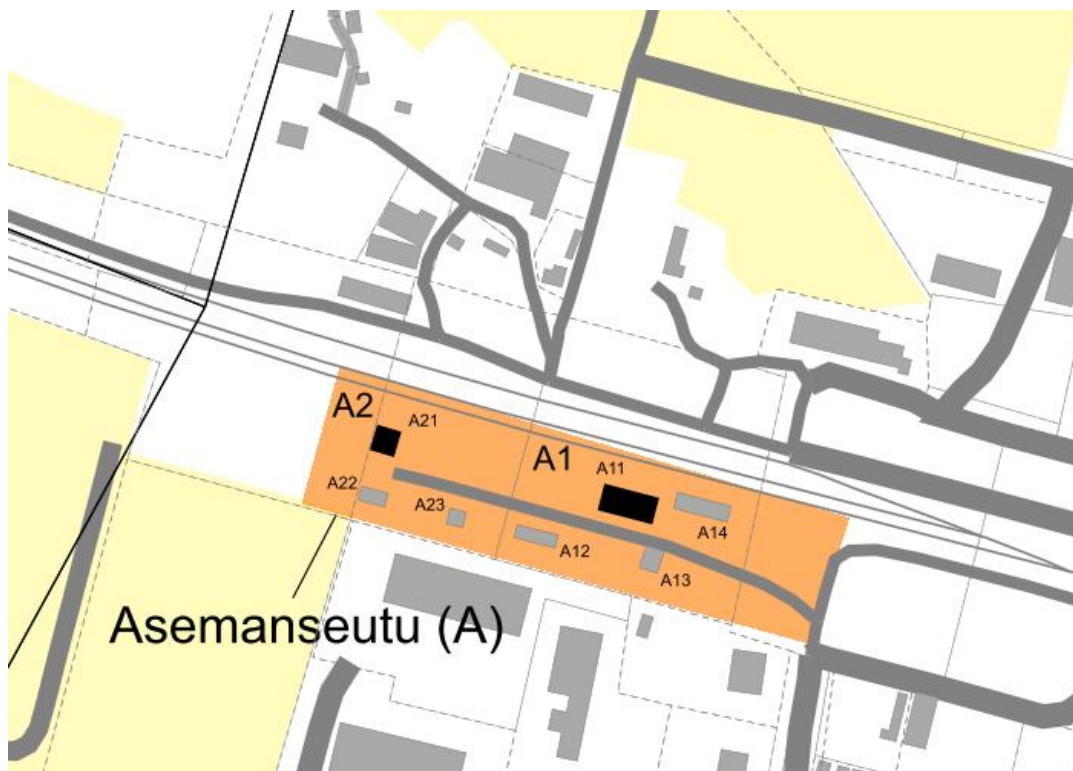
Laajat avarat peltoalueet ovat hallitseva osa Laihian maisemakuva. Alueen kulttuurimaisemaa rikastuttavat arvokkaat perinteiset maalaispihapiirit.

7. KYLÄKUVALLISESTI ARVOKKAAT ALUEET

Kuva 3. Punainen raja kuvaa osayleiskaava-alueetta. Oranssi alue kuvaa kyläkuvallisesti arvokkaita alueita. Vihreät neliöt kuvaavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia.

7.1 ASEMANSEUTU

Kuva 4. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Asemaseudun aluetta.

Kuvaus

Asemanseutu sijoittuu n. 1,5 km Laihian keskustaajama-alueesta luoteeseen. Alue muodostaa arvokkaan historiallisen kokonaisuuden, johon sijoittuu kaksi pihapiiriä: Rautatiepiha (A1) sekä Asemanpiha (A2).

Rautatiepihan päärakennus eli asemarakennus (A11) on kulttuurihistoriallisesti arvokas. Lisäksi pihapiirissä on asemarakennuksen kanssa samaan aikaan rakennettu arvokas makasiinirakennus (A12), kaksi varastorakennusta (A14 ja A13), sekä asemarakennuksen terassin yhteydessä oleva uusi pieni piharakennus.

Asemanpihan päärakennus eli asuinrakennus (A21) on myös kulttuurihistoriallisesti arvokas ja arkkitehtuurisesti samantyylinen kuin asemarakennus (A11). Rakennuksessa on avokuisti. Kotossa on ikkunallinen frontoni. Päädyssä on kaksi pientä neliönmuotoista ikkunaa. Rakennus on aiemmin kuulunut valtionrautatielle, nykyään se on yksityisessä omistuksessa. Asemanpihan muita rakennuksia ovat: arvokas varastorakennus (A22) sekä maakellari (A23), lisäksi pihapiirissä on uusi tynnyrisauna.

Historia

Asemarakennusta (A11) laajennettiin v. 1905 molemmin puolin Bruno Granholmin Ylistaron rautatieasemaa varten suunnittelemissa poikkipäädymillä. Vähitellen aseman ympäristöön syntyi pienteollisuutta, jolloin asutus levisi kirkonkylältä kohti asemanseutua. Vuonna 2007 asemarakennukset siirtyivät Senaatti-kiinteistöjen omistukseen ja ne myytiin edelleen maaliskuussa 2008.

Yleiskaava-alue: Kyläkuvallisesti arvokas alue, rautatiealue (LR), suojeltavat rakennukset
Asemakaava-alue: rautatiealue (LR)

7.1.1 Rautatienpihan rakennukset; A1

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa, joka on tämän raportin liitteenä.

A11. ASEMARAKENNUS

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/9)

Asemakaava: rautatiealue (LR)

Kuva 5. Asemarakennus v. 2002.

Kuva 6. Asemarakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (V. 2003 JA 2012)

Korottanut arvoaan peruskorjausten ansiosta.

Vuosina 1881-1883 rakennettu asemarakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä muodossaan, vaikka korjauksia onkin tehty. Rakennuksen julkisivu on maalattu sekä katemateriaali uusittu.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; liikennehistoriallisesti arvokas

A: rakennustaiteellisesti arvokas; rakennettiin Vaasan radan pysäkin tyyppiin rakennusten mukaan.

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 7. Makasiinirakennus vuodelta 1881-1883 (A12).

Kuva 8. Varasto (A14).

Kuva 9. Varasto (A13).

Kuva 10. Uusi piharakennus (ei merkitty sijantikuvaan).

7.1.2 Asemapihan rakennukset; A2

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

A21. ASUINRAKENNUS

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(sr/8)

Asemakaava-alue: rautatiealue (LR)

Kuva 11. Asemarakennus v. 2002.

Kuva 12. Asemarakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (V. 2003 JA 2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; liikennehistoriallisesti arvokas

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 13. Varastorakennus vuodelta 1920 (A22).

Kuva 14. Maakellari vuodelta 1903 (A23).

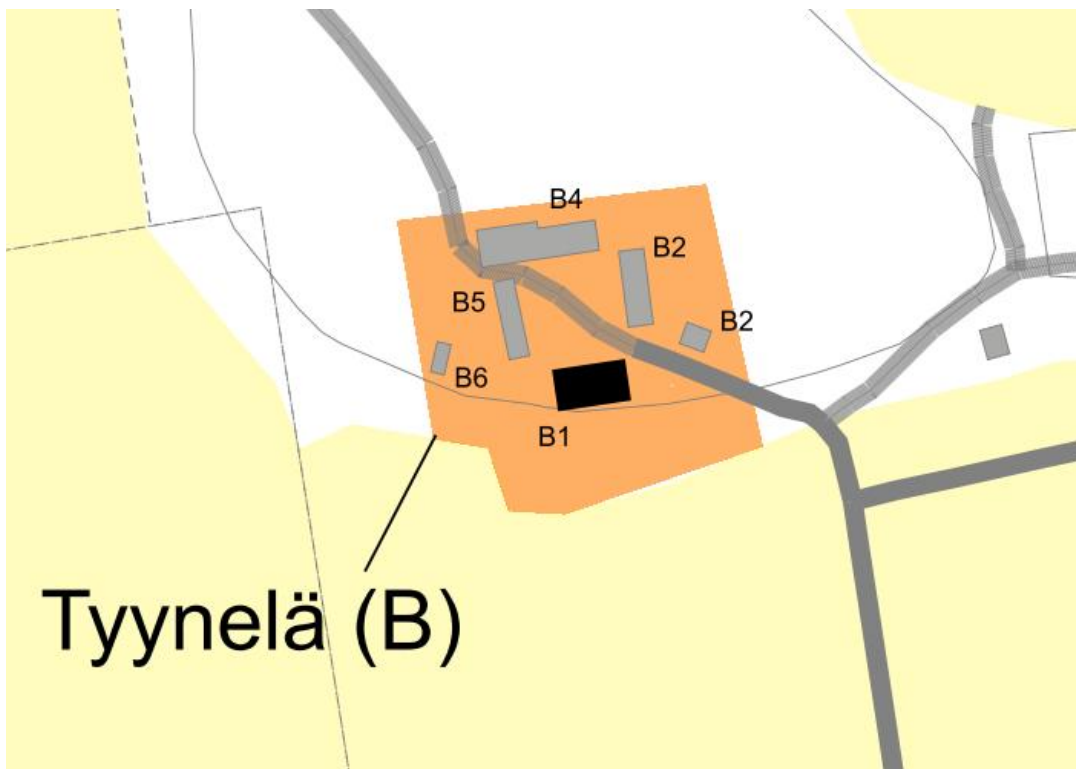

Kuva 15. Uusi tynnyrisauna (ei merkitty sijantikuvaan).

7.1.3 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Molemmat arvokkaat rakennukset sekä koko asemanseudun kyläkuvallisesti arvokas alue voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.2 TYYNELÄ

Kuva 16. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Tyynelän pihapiiriä.

Kuvaus

Laihian perinnemaisemaan peltoaukion keskelle sijoittuva Tyynelän pihapiiri muodostaa maisemallisen kokonaisuuden ja luo itsenäisesti ympäristöllisiä arvoja. Pihapiiri sijoittuu n. 2 km Laihian keskustaajama-alueesta koilliseen. Pihapiirin rakennukset muodostavat perinteisen neliöpihan, mikä tekee kohteesta rakennusperinteisesti arvokkaan. Pihapiirin rakennuksia ovat: arvokas päärakennus (B1), neliöpihan muodostavat vanha navetta ja varasto (B4), entinen luhti (B5), entinen viljasäiliö ja talli (B3), sekä uusi päärakennuksen eteläpuolella sijaitseva leikkimökki, ja aitta (B2).

Kuva 17. Tyynelän pihapiiri (B).

Yleiskaava-alue: Kyläkuvallisesti arvokas, Maatalousalue (MT), suojeltava rakennus
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.2.1 Tyynelän rakennukset; B

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

B1. TYYNELÄN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (s/14) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 18. Päärakennus v. 2002.

Kuva 19. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (V. 2003 JA V. 2012)

Säilynyt ennallaan.

Rakennusta on peruskorjattu vuosina 1965-66 ja sitä on kunnostettu myös vuosina 1988-89. Ikkunoita ja ulko-ovi on vaihdettu, mutta rakennus on pysynyt melko hyvin alkuperäisessä muodossaan; varsinkin rakennuksen etelänpuolen julkisivu on vaikuttava.

Kuva 20. Etelänpuolen julkisivu.

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Neliöpihan muodostavat rakennukset:

Kuva 21. Vanha navetta ja varasto (B4).

Kuva 22. Entinen luhti nykyinen solarivi (B5).

Kuva 23. Entinen viljasäiliö ja talli v. 1850 (B3).

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 24. Aitta v. 1906 (B2).

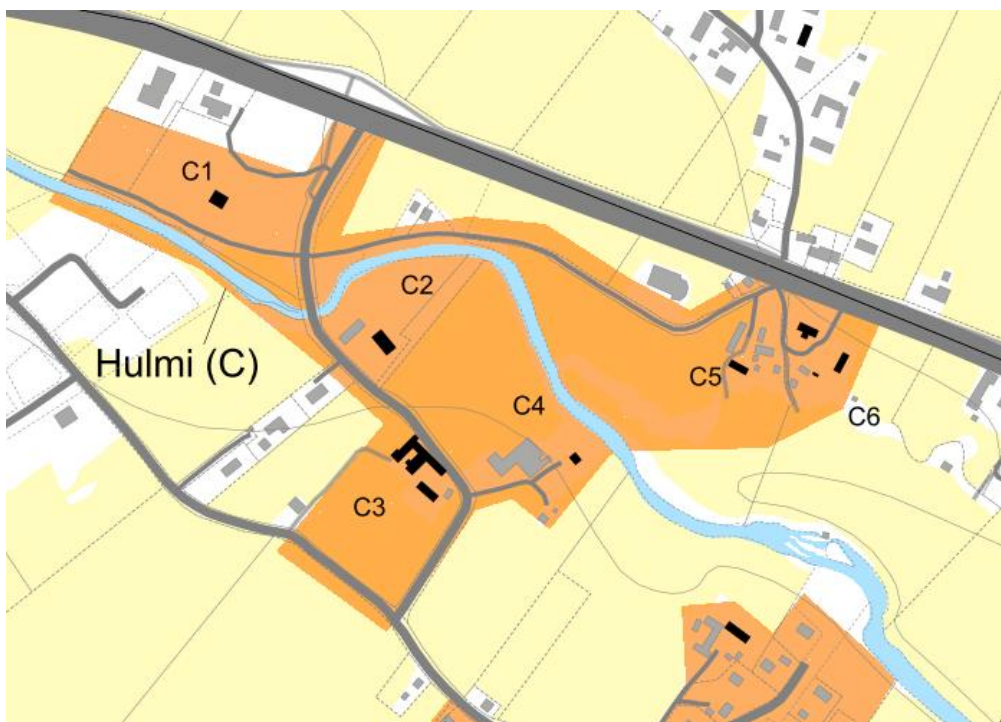

Kuva 25. Uusi leikkimökki (ei merkitty sijaintikuvaan).

7.2.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Tyynelän arvokas päärakennus sekä kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.3 HULMI

Kuva 26. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Hulmin aluetta.

Kuvaus

Hulmin kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu Kupparlan kylään n. 4 km päähän Laihian keskustaajama-alueesta. Alue on muotoutunut Vaasantien eteläpuolelle Laihianjoen kummallekin puolelle ja koostuu kuudesta pihapiiristä (C1,C2,C3,C4,C5,C6), joissa on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Pihapiirien välissä on väljästi perinteistä peltomaisemaa, joka sitoo melko hajanaisen asutuksen yhteen. Laihianjoen pohjoispuolella, kyläkuvallisesti arvokkaan alueen luoteisosassa sijaitsee muusta alueesta poikkeava luonnonläheinen vanha kasarmialue, nykyinen Hulmin puisto, sekä vanhan kasarmialueen ainut säilynyt rakennus *Kapteenin talo*. Alueella on sekä historiallisia että maisemallisia arvoja.

Kuva 27. Peltomaisemaa Hulmintien mutkasta.

Kuva 28. Kapteenin talon sisäänkäynti.

7.3.1 Vanhan kasarmialueen pihapiiri; C1

Kuvaus

Vanhan kasarmialueen lehtomainen puistoalue ja kapteenin talo sijoittuvat Laihianjoen ja Vaasantien väliin. Alueelle pääsee Kasarmintieltä, sekä Hulmintieltä. Monipuolisen kasvillisuuden peittämä viehättävä pihapiiri muodostaa maisemallisen kokonaisuuden ja luo itsenäisesti ympäristöllisiä arvoja. Kapteenin talon lisäksi alueella on erilaisia piharakenteita.

Kapteenin talo eli reservikomppanian päällikön asunto ja varuskunnan esikunta (C11). Rakennusta alettiin kutsua Kapteenintaloksi 1920-luvulla, jolloin Hulmilla toimi Jääkäriprikaatin aliupseerikoulu. Talo peruskorjattiin vuosina 1990–95. Peruskorjauksissa pyrittiin palauttamaan rakennus mahdollisimman alkuperäiseen muotoon Museoviraston ohjeiden mukaisesti.¹ Rakennus on valtioneuvoston päätöksellä määrätty valtakunnalliseksi suojelukohteeksi.

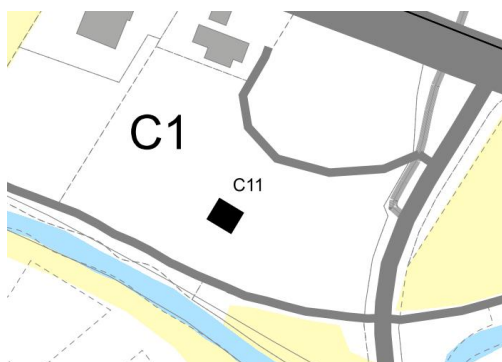
Kuva 29. Kuisti.

Historia

Lokakuussa v. 1882 Yleisten rakennusten ylihallituksessa arkkitehti M. Schjerfbeck sai valmiiksi tyyppipiirustukset kahtatoista erilaista varuskuntarakennusta varten. Kaikkien reservikomppanioiden rakennukset valmistuivat aikanaan tyyppipiirustusten mukaisesti hyvin vähäisin poikkeamin. Kaikki Vaasan läänin reservikasarmit rakennutti arkkitehti Martin E. Wahlberg. Kapteenin talon rakentaminen alkoi helmikuun lopulla 1883.²

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, virkistysalue (V)

Asemakaava-alue: kortteli 4031, Museorakennusten korttelialue sekä virkistysalue (YMV), kerrosluku 2, tehokkuusluku 0,20.

Kuva 30. Vanhan kasarmialueen pihapiiriä.

Kuva 31. Hulmin pihakatoksia.

7.3.2 Vanhan kasarmialueen rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksesta v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C11. KAPTEENIN TALO

Yleiskaava: rakennussuojelulailla suojeltu rakennus (srs/1)

Asemakaava: suojeltava rakennus (sr-1)

¹ http://www.lions.fi/district107-f/Laihia/tekstit/kuva_13a.htm, 28.9.2012.

² <http://www.netikka.net/heikki.peltomaki/kasarmi/hulmitxt.html>, 28.9.2012.

Kuva 32. Päärakennus v. 2002.

Kuva 33. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (V.2003 JA 2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

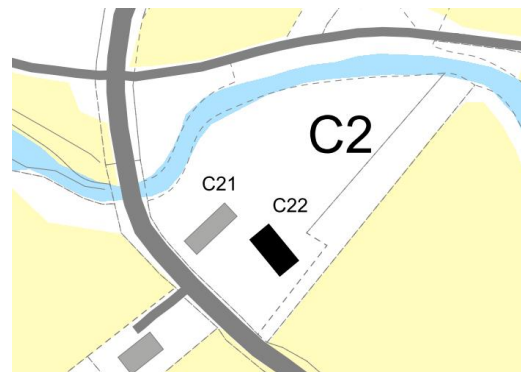
H: historialliset arvot; aatehistoriallisesti arvokas, henkilöhistoriallisesti arvokas, sosiaalihistoriallisesti arvokas; reservikomppanian päällikön asunto. Asunnossa on pidetty juhlia ja kokouksia.

A: rakennustaiteellisesti arvokas; varuskuntarakennusten tyyppi- ja piirustusten mukaan.

7.3.3 Hulmin koulun pihapiiri; C2

Kuvaus

Hulmin koulun pihapiiriin kuuluu ala-aste (C22), sekä liikuntasali (C21). Pihapiiriin kaksi rakennusta muodostavat suojaisen leikkipiha-alueen urheilukentän sijoittuessa koulurakennuksen taakse. Alueelle tuleva ajoneuvoliikenne ohjataan liikuntasalirakennuksen ja joen väliselle alueelle erillisen liittymän kautta. Piha-alueita ympäröivät sekä lauta-aidat että istutetut puurivistöt. Jokivarsi on osittain puistomaisesti hoidettua ja osittain täysin luonnontilaista aluetta. Pihapiiri on kyläkuvallisesti merkittävä, tärkeä osa ympäristökokonaisuutta sekä näkyy ympäristöönsä hyvin.

Kuva 34. Hulmin ala-asteen pihapiiri.

Kolmiopettajaisessa koulussa on n. 60 oppilasta. Koulun tiloissa pidetään myös koululaisten aamu- ja ilta- ja päivätoimintaa. Koulurakennus, joka on osayleiskaavassa osoitettu suojelukohteeksi, on rakennettu vuonna 1924 ja sen viereinen liikuntasali on rakennettu peruskorjauksen yhteydessä vuonna 1983.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY)
Asemakaava-alue: asemakaava vireillä

Kuva 35. Hulmin koulualue kuvattuna Hulmintien eteläpuolelta.

7.3.4 Hulmin ala-asteen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C22. HULMIN ALA-ASTE

Yleiskaava: suojeltu rakennus (sr/2)

Asemakaava: asemakaava vireillä

Kuva 36. Päärakennus v. 2002.

Kuva 37. Päärakennus v. 2010.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (V. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURI HISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; sivistyshistoriallisesti arvokas

Pihapiirin muut rakennukset:

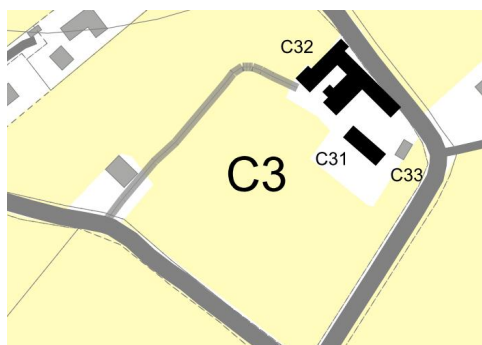

Kuva 38.
Liikuntasali.

7.3.5 Sompin pihapiiri; C3

Kuvaus

Sompin pihapiirin rakennukset muodostavat rakennusperinteisesti arvokkaan neliöpihan. Pihapiiri on maisemallisesti, sekä kyläkuvallisesti arvokas ja näkyy ympäristöönsä hyvin. Vanhassa 1850-luvulla rakennetun pohjalaistyyllisen maalaistalon (C31) kaakkoispäädyssä on korkea umpikuisti. Rakennuksen keskivaiheilla on toinen matalampi umpikuisti. Suurin osa rakennuksen ikkunoita on kuusi tai kolmiruutuisia. v. 1885 rakennettu piharakennus (C32) koostuu autotallista, entisestä kärrysohasta, tallista ja navetasta ja on tärkeä osa neliöpihaa. Lisäksi pihapiirissä on aitta (C33).

Kuva 39. Sompin pihapiiri.

Kuva 40. Sompin pihapiiri Hulmintieltä kuvattuna.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, maatalousalue sekä pientalovaltainen asuinalue (MT/ap)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.3.6 Sompin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C31. SOMPIN TALO

Yleiskaava: suojeltu rakennus (s/4)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 41. Päärakennus v. 2002.

Kuva 42. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

C32. SOMPIN TALON NAVETTA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/5)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 43. Piharakennus v. 2002.

Kuva 44. Piharakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Neliöpihan muodostavat muut rakennukset:

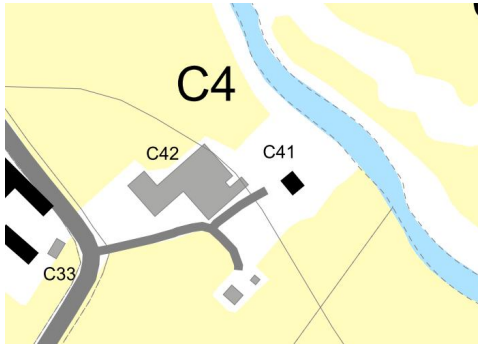

Kuva 45. Lutiaitta (C33).

7.3.7 Sorvarin pihapiiri; C4

Kuvaus

Koivukujan koristeleva Sorvarin pihapiiri on maisemallisesti arvokas, tärkeä osa ympäristökokonaisuutta ja näkyy ympäristöönsä hyvin. Pihapiirin rakennuksia ovat päärakennus (C41) sekä toisiinsa ajan myötä kiinnirakentuneet talousrakennukset (C42).

Kuva 46. Sorvarin pihapiiri.

Kuva 47. Sorvarin pihan sisäänkäynti.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, maatalousalue (MT)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.3.8 Sorvarin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C41. SORVARIN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/3)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 48. Sorvarin talo v. 2002.

Kuva 49. Sorvarin talos/ v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Menettänyt arvoaan muutostöistä johtuen.

v.1850-luvulla rakennettuun sorvarin taloon on inventointien välillä tiilinen kattomateriaali vaihdettu punaiseen profiilipeltiin. Edellisiä muutostöitä ovat puinen lisäosa rakennuksen luoteispäädystä, mikä alentaa kohteen kulttuurihistoriallista arvoa. Rakennus on pinnoitettu rappaamalla 1950-60-luvulla.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Pihapiirin vanhin rakennus luttiaitta (v.1850) on arvokas.

Kuva 50. Aitta sekä talli (C42).

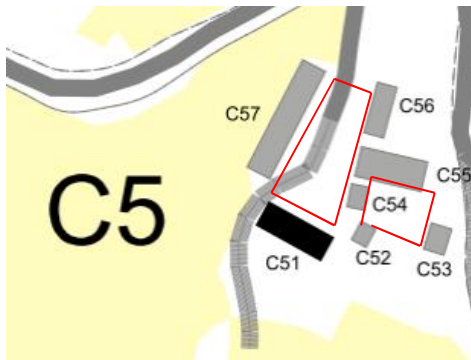
Kuva 51. Navetta (C42)

7.3.9 Kasarmitienvarren pihapiiri; C5

Kuvaus

Kasarmitienvarren pihapiirissä on paljon vanhoja perinteisiä rakennuksia, jotka muodostavat kaksi neliöpihaa (ks. kuva 53). Pihapiiri on siisti ja maisemallisesti arvokas tärkeä osa ympäristökokonaisuutta. Suuri päärakennus (C51) on hyvin säilynyt alkuperäisessä muodossaan. Kuistillisen maalaistalon ikkunoita on vaihdettu.

Pihapiirin muita rakennuksia ovat: luttiaitta (C52), varasto (C53), sauna (C54), heinälato (C55), navetta ja heinälato (C56), varasto (C57). Navettarakennusta on oikaistu v. 2009.

Kuva 52. Kasarmitienvarren pihapiiri. Punaiset viivat kuvaavat kahta neliöpihaa.

Kuva 53. Kasarmitienvarren pihapiiri pieneltä neliöpihalta kuvattuna.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, maatalousalue (MT)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.3.10 Kasarmitienvarren rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C51. LUOMAN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/6) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 54. Päärakennus v. 2002.

Kuva 55. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja.

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 56. Navettaja
heinälato (C56).

Kuva 57. Sauna(54).

Kuva 58. Luttiaitta
(C52).

Kuva 59. Varasto
(C53).

Kuva 60. Varasto
(C57).

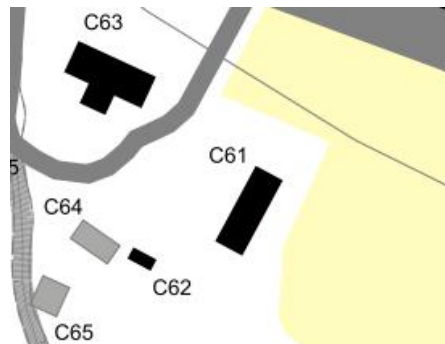

Kuva 61. Heinälato
(C55).

7.3.11 Ylipotin pihapiiri; C6

Kuvaus

Ylipotin auto ja rehevöitynyt pihapiiri on historiallisesti arvokas ja sen kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ovat: v. 1917 siirretty pohjalaistyylinen päärakennus (C61), v. 1805 puretun Laihian kirkon hirsistä rakennettu luttiaitta (C62), sekä 1920-luvulla rakennettu navetta (C63). Pihapiiriin kuuluu myös sauna (C64). Yhdessä nämä rakennukset muodostavat merkittävän kokonaisuuden. Lisäksi pihapiirissä on varistorakennus (C65).

Kuva 62. Ylipotin pihapiiri (C6).

Luttiaitta (C62) rakennettiin v. 1810. Rakennuksen kattona on käytetty saman kirkon paanukatto, ja rakennuksen keskimäinen ovi on vanha sakariston ovi.³

Yleiskaava-alue: kyläkuvaluonnissa arvokas alue, maatalousalue (MT)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.3.12 Ylipotin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C61. YLIPOTIN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/1) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 63. Päärakennus v. 2002.

Kuva 64. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

³ Laihian historiatoimikunta ja Laihian päivätoimikunta. 1937, 33.

C62. LUTTIAITTA

Yleiskaava: rakennussuojelulla suojeltu kohde (srs/2)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 65. Luttiaitta v. 2002.

Kuva 66. Luttiaitta v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

H: historialliset arvot; vanhan kirkon hirsistä rakennettu (ks. kuvaus)

C63. NAVETTA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/2)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 67. Piharakennus v. 2002.

Kuva 68. Piharakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Kuva 69. Sauna (C64).

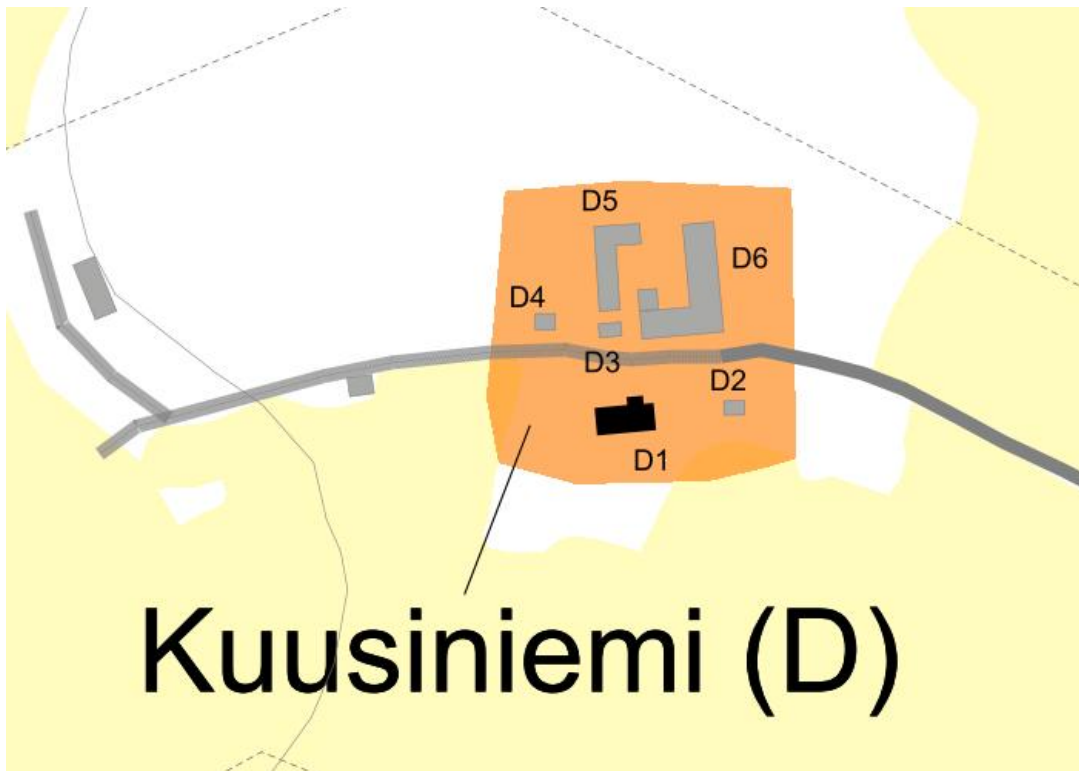

Kuva 70. Varasto (C64).

7.3.13 Yhteenveto ja suositukset

Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Aluetta koskevat muutokset eivät ole merkittäviä, joten kyläkuvallisesti arvokas alue sekä suojeltavat ja säilytettävät rakennukset voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.4 KUUSINIEMI

Kuva 71. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Kuusiniemen pihapiiriä.

Kuvaus

Kuusiniemi on kokonaisuutena arvokas maatilan pihapiiri, joka sijoittuu Kupparlan kylään n. 4 km Laihian keskustaajama-alueesta luoteeseen. Pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle luonnonkauniille alueelle perinteisen peltomaiseman reunalle ja muodostaa oman maisemallisen kokonaisuuden luoden itsenäisesti ympäristöllisiä arvoja. Pihapiirin rakennuksia ovat: v. 1908 rakennettu pohjalaistyylinen maalaistalo (D1), tupa (D2), pesutupa (D3), aitta (D4), solarivi ja puusola (D5), Navetta ja talli (D6).

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, Maatalousalue sekä pientalovaltainen asuinalue (MT/ap)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 72. Kuusiniemen pihapiiriin johtavalta tieltä kuvattu.

Kuva 73. Kuusiniemen tilan ympäristön luontoa.

7.4.1 Kuusiniemen rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

C61. KUUSINIEMEN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/1)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 74. Päärakennus v. 2002.

Kuva 75. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 76. Navetta (D6).

Kuva 77. Solarivi ja puusola(D5).

Kuva 78. Pesutupa (D3).

Kuva 79. Talli (D6 pääty).

Kuva 80. Aitta (D4).

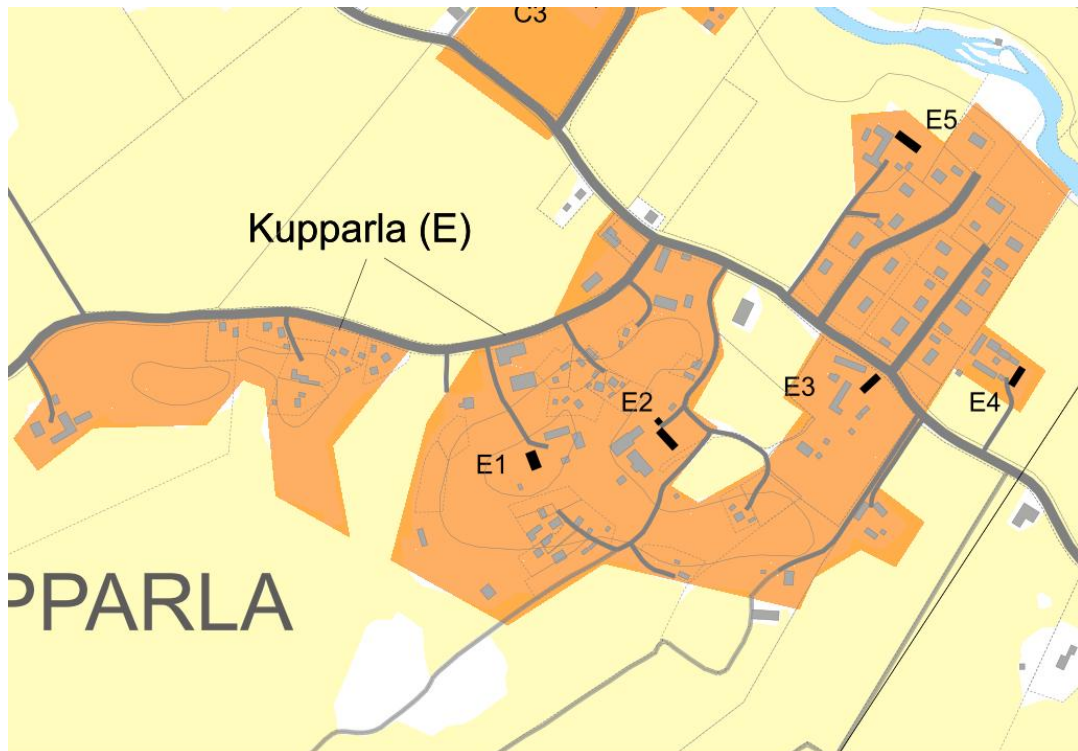

Kuva 81. Tupa (D2).

7.4.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri sekä suojeltava rakennus voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.5 KUPPARLA

Kuva 82. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Kupparian aluetta.

Kuvaus

Kupparlan kyläkuvallisesti arvokas alue koostuu kahdesta aluekokonaisuudesta, jotka sijoittuvat Kupparlan kylään Kaariluomantien ja Rudontien varteen n. 3 km päähän Laihian Keskustaajama-alueesta luoteeseen. Aluetta rajaa etelässä laaja maisemallisesti arvokas peltoalue.

Itäisellä osiolla sijaitsee perinteisiä arvokkaita pihapiirejä, jotka määrittelevät alueen kulttuurihistorialliset arvot. Pihapiirejä ovat: Suilan kartano (E1), Lyyskin pihapiiri (E2), Laihian kotiseutu- ja Nuukuuren museon pihapiiri (E3), Auralan pihapiiri (E4) sekä Mallin pihapiiri (E5). Maisemallisen luonnonvaraisen lehtimetsän ympäröimän Suilan kartanon ja Lyyskin pihapiirin välissä on maisemapelto, jossa kesäisin kasvaa päivänkakkaroita.

Kuva 83. Lehtimetsää Suilan pihapiirin (E1) johtavalta tieltä.

Kuva 84. Maisemapelto. Taustalla on Laihian kotiseutu- ja Nuukuuren Museo.

Kuva 85. Kaariluomantieltä vanhan asutuksen kohdalta.

Läntinen alue on vanhaa tienvarsialuetta etelään aukeavien peltojen reunoilla. Alueella sijaitsee käytöstä poistunut maatila ja muutama yksittäistupa pienellä mäki-alueella. Rakennukset ovat pääosin huonossa kunnossa. Tieympäristössä ei erityisiä arvoja.

Kuva 86. Huonokuntoista rakennuskantaa

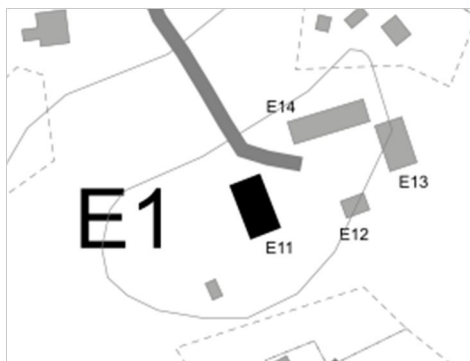
7.5.1 Suilan kartanon pihapiiri; E1

Kuvaus

Mäen päällä sijaitseva Suilan kartanon pihapiiri muodostaa maisemallisen kokonaisuuden ja luo itsenäisesti ympäristöllisiä arvoja. Kartanon pihapiiriä koristaa mahtava puutarha ulkovaloineen ja istutuksineen. Pihapiirin rakennukset: päärakennus (E11), aitta (E12), autotalli (E13) sekä varasto (E14) muodostavat perinteisen neliöpihan, joka yhdessä ympäristöllisten arvojen kanssa luo merkittävän kokonaisuuden.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpienalojen ja maatilojen alue (A)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 87. Suilan kartanon pihapiiri.

Kuva 88. Suilan kartanon puutarhaa.

7.5.2 Suilan kartanon pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

E11. SUILAN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/8) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 89. Päärakennus v. 2002.

Kuva 90. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Korottanut arvoaan onnistuneiden muutostöiden ansiosta.

Rakennuksen julkisivu, sekä ikkunoiden karmit ja ristikot on maalattu. Ulko-ovi on vaihdettu tyyliin sopivaksi ja ulko-ovien yläpuolelle on laitettu tyyliin sopivat koristeelliset pienet katokset. Katemateriaali on vaihdettu punaiseen profiilipeltiin, mikä ei ole alkuperäisen rakennuksen mukainen. Muutostyöt ovat silti suurimmalta osin rakennuksen arvoa korottavia.

KULTTUURI HISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 91. Aitta (E12).

kuva 92. Vaja (E14).

kuva 93. Autotalli (E13).

7.5.3 Lyyskin pihapiiri; E2

Kuvaus

Lyyskin pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle avoimen peltoaukion laidalle. Pihapiiri rakennuksineen on kyläkuvallisesti arvokas tärkeä osa ympäristökokonaisuutta. Rakennuksia ovat: v. 1888 rakennettu päärakennus (E21), hieman vanhempi vilja-aitta (E22), sauna (E29), konesuoja (E27), myllysola (E28), vilja-aitta (E24), talli (E25), navetta (E26), uusi kuivaaja (E23) sekä leikkimökki.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpienalojen ja maatalojen alue (A)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 94. Lyyskin pihapiiri

Kuva 95. Lyyskin pihapiirin sisäänkäynti.

7.5.4 Lyyskin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

E21. LYYKSIIN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/6) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 96. Päärakennus v. 2002.

Kuva 97. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

E22. VILJA-AITTA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/7) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 98. Piharakennus v. 2002.

Kuva 99. Piharakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 100. Sauna (E29).

kuva 101. Konesuoja(E27), myllysola (E28).

kuva 102. Vilja-aitta (E24), talli (E25), navetta (E26).

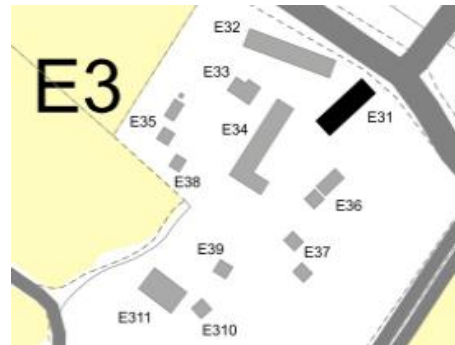
kuva 103. Uusi leikkimökki. Ei näy sijaintikuvassa.

Kuva 104. Kuivaaja (E23).

7.5.5 Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museon pihapiiri E3

Laihian kotiseutu- ja Nuukuuren museo sijaitsee näkyvällä paikalla Rudontien varressa. Pihapiirin rakennukset sijaitsevat kauniissa pohjalaisessa pihapiirissä ja luovat maisemallisen ja ennen kaikkea historiallisen kokonaisuuden. Kotiseutumuseon päärakennuksena toimii v. 1827 rakennettu alkuperäisellä paikallaan sijaitseva Rapilan talo (E31). Rakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä muodossaan. Ikkunat ovat kuusiruutuiset ja varsinkin rakennuksen itäinen julkisivu on vaikuttava.

Kuva 105. Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museon pihapiiri.

Suurin osa pihapiirin muista rakennuksista on siirrettyjä. Muita rakennuksia ovat: aitta ja renkitupa (E32), asuinrakennus (E33), navetta (E34), lato talli ja pieni piharakennus (E35), kolme aittaa (E36), tuulimylly ja sauna (E37), vaja (E311), paja (E39), lato (E310), sekä Nuukuuren museo (E38), joka kertoo nimensä mukaisesti nuukuudesta, josta laihialaiset tunnetaan.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpientalojen ja maatilojen alue (A)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.5.6 Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museon rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

E31. RAPILAN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/5)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 106. Päärakennus v. 2002.

Kuva 107. Päärakennus v. 2012. Itäinen julkisivu.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 108. Aitta ja reinkitupa (E32).

Kuva 109. Asuinrakennus (E33).

Kuva 110. Navetta (E34).

Kuva 111. Lato, talli pieni piharakennus (E35).

Kuva 112. Kolme aittaa (E36).

Kuva 113. Tuulimylly ja sauna (E37).

Kuva 114. Nuukuurentupa (E38).

Kuva 115. Vaja (E311).

Kuva 116. Paja (E39).

Kuva 117. Lato (E310).

7.5.7 Auralan pihapiiri; E4

Kuvaus

Näkyvälle paikalle peltoaukion keskelle sijoittuvan Auralan pihapiirin rakennukset muodostavat perinteisen neliöpuhan. Pihapiiri on kyläkuvallisesti arvokas ja tärkeä osa ympäristökokonaisuutta. Länsipuolella Aurala rajautuu uuteen asuinalueeseen, joka koostuu v. 1995 rakennetuista 1 3/4 kerroksisista pienasuintaloista. Rudontien varresta asuinalue ei juuri havaitse, eikä se häiritse perinteistä kulttuurimaisemaa.

Auralan päärakennus (E41) on 1800-luvulla rakennettu maalaistalo, jonka kirkonkylälle näkyvä itäpuolen julkisivu on maisemallisesti erityisen merkittävä. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: luttiaitta (E42), Solarivi (E43), navetta (E44), talli (45), vilja-aitta (46), talli (47), solarivi (48), lato (49).

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, pientalojen asuinalue (AP)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 118. Auralan pihapiiri.

Kuva 119. Auralaan johtava koivukuja.

7.5.8 Auralan pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

E41. AURALAN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/4)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 120. Auralan talo v. 2002. Itäinen julkisivunäkymä kirkonkylälle.

Kuva 121. Päärakennus v. 2012. Läntinen julkisivu.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan. Tiilikate on vaihdettu konesaumattuun peltikatteeseen ja osa laudoituksesta on vaihdettu. Muutostyöt on tehty kuitenkin perinteitä kunnioitaen eivätkä ne ole laskeneet rakennuksen arvoa.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 122. Vilja-aitta (E46).

Kuva 123. Talli (E47).

Kuva 124. Luttiaitta (E42).

Kuva 125. Solarivi (E43).

Kuva 126. Solarivi (E48).

Kuva 127. Talli (E45).

Kuva 128. Navetta (E44).

Kuva 129. Lato (E49).

7.5.9 Mallin pihapiiri; E5

Kuvaus

Mallin pihapiiri muodostaa perinteisen neliöpihan ja rajoittuu idässä asuinpientaloalueeseen, jonka rakennukset on rakennettu v. 1995. Mäenpäälle näkyvälle paikalle sijoittuva pihapiiri on kyläkuvallisesti arvokas ja tärkeä osa ympäristökokonaisuutta. Mallin päärakennus (E51) on v. 1884 rakennettu kaksikuistinen pohjalaistyylinen maalaistalo. Rakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä muodossaan. Yhdessä pihapiiri rakennuksineen muodostavat merkittävän kokonaisuuden. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: navetta (E52), varasto (E53), aitta (E54), sauna (E55).

Kuva 130. Mallin pihapiiri.

Kuva 131. Mallin pihapiirin sisäänkäynti.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, pientalojen asuinalue (AP)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.5.10 Mallin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

E51. MALLIN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/3) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 132. Mallin talo v. 2002.

Kuva 133. Mallin talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 134. Aitta (E54).

Kuva 135. Navetta (E52).

Kuva 136. Sauna (E55).

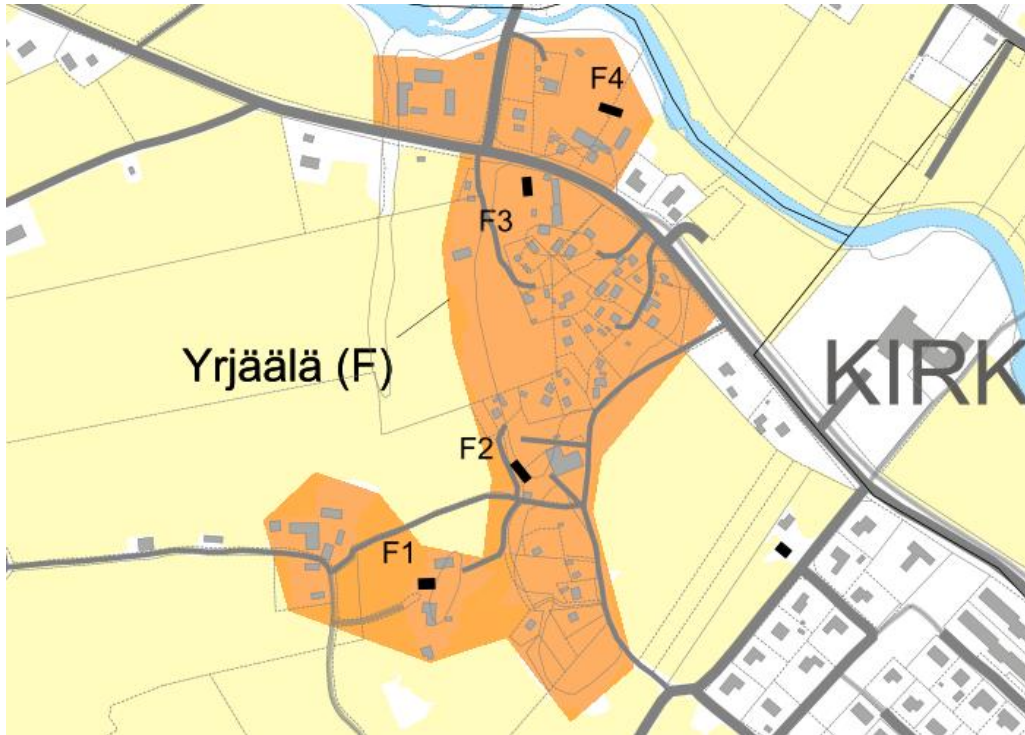

Kuva 137. Varasto (E53).

7.5.11 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus ei ole ajantasainen. Kupparlan kyläkuvallisesti arvokkaan alueen läntinen osio on menettänyt arvonsa, jolloin kyläkuvallisesti arvokas aluerajaus on syytä poistaa. Itäinen osio, sekä alueen suojeltavat ja säilytettävät rakennukset voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.6 YRJÄÄLÄ

Kuva 138. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Yrjäälään aluetta.

Kuvaus

Yrjäälään kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu Yrjäälään kylään n. 1 km luoteeseen Kirkonkylän keskustasta. Alue on muodostunut Laihianjoen pohjoislaakson mäkien päälle ja on perinteisen peltomaiseman ympäröimä. Alueella on sekä uutta että vanhaa rakennuskantaa; kulttuurihistoriallisesti arvokkaita pihapiirejä ovat: Muurimäen pihapiiri (F1), Etelämäen pihapiiri (F2), Parkkarin pihapiiri (F3) ja Sorilan pihapiiri (F4).

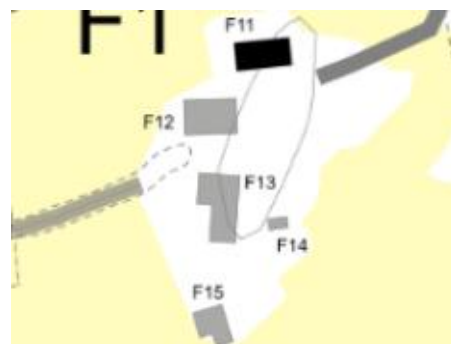
Kuva 139. Mäkien päälle sijoittuvaa asutusta.

7.6.1 Muurimäen pihapiiri; F1

Kuvaus

Muurimäen pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle mäen päälle peltoaukion reunalle. Kulttuurihistoriallisesti arvokas Muurimäen talo (F11) tekee pihapiiristä kyläkuvallisesti arvokkaan tärkeän osan ympäristökokonaisuutta. Uudisrakennukset laskevat pihapiirin kokonaisarvoa.

Muurimäen talo (F11) on rakennettu v. 1824, sitä on peruskorjattu vuosina 1940 ja

Kuva 140. Muurimäen pihapiiri.

1987. Rakennuksen kyläkuvallisesti arvokas tienpuoleinen julkisivu on säilynyt hyvin alkuperäisessä muodossaan. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: navetta (F12), kalustesuoja (F13), sauna (F14) sekä kuivaaja (F15).

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, maatalousalue (MT)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.6.2 Muurimäen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

F11. MUURIMÄEN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/11) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 141. Päärakennus v. 2002.

Kuva 142. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Menettänyt arvoaan muutostöiden takia.

Eteläpuolen julkisivuun on tehty rakennuksen arvoa laskevia muutostöitä. Muutos ei kuitenkaan ole merkittävä rakennuksen kyläkuvallisen arvon kannalta.

Kuva 143. Muurimäentalon eteläinen ulkisivu.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 144. Navetta (F12).

Kuva 145. Kuivaaja (F15).

Kuva 146. Kalustesuoja (F13).

Kuva 147. Sauna (F14).

7.6.3 Etelämäen pihapiiri; F2

Kuvaus

Mäen päälle peltoaukion laidalle sijoittuva Etelämäen pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta ja näkyy ympäristöönsä hyvin. 1900-luvun alussa rakennetun päärakennuksen (F21) tienpuoleinen läntinen julkisivu on kyläkuvallisesti arvokas ja varsinkin talon kiviperustus on hieno. Rakennus on jaettu kahden perheen taloksi. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: sikala/navetta (F22) sekä hieno v. 1858 rakennettu aitta.

Kuva 148. Etelämäen pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, pientalovaltainen asuinalue (AP2)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.6.4 Etelämäen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

F21. ETELÄMÄEN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/17)

Kuva 149. Etelämäen talo v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 150. Etelämäen talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

Lounainen julkisivu on säilynyt ennallaan edelliseen inventointiin verraten. Rakennukseen on tehty peruskorjauksia v. 1935 ja ikkunaremontti toiseen päättyyn v. 1994. Koillinen julkisivu on täysin muutettu luultavasti jo edellisen inventoinnin aikana. Ikkunoita ja ulko-ovet on vaihdettu, sekä uusia ikkunoita on laitettu ja tämä laskee rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa.

Kuva 151. Etelämäen koillinen julkisivu.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 152.
Navetta/sikala (F22).

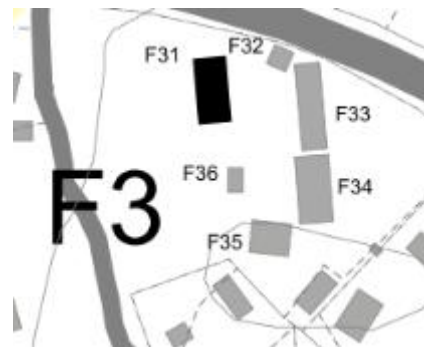

Kuva 153. Aitta
(F23).

7.6.5 Parkkarin pihapiiri; F3

Kuvaus

Mäen päälle Rudontien varteen sijoittuva Etelämäen pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta ja näkyy ympäristöönsä hyvin. Pihapiirin rakennukset muodostavat perinteisen neliöpihan. Vuonna 1860 rakennettu päärakennus (F31) on säilyttänyt kulttuurihistoriallisesti arvokkaan luonteensa, vaikka rakennusta on peruskorjattu ja ikkunat muutettu neliruutuisiksi. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: aitta (F32), solarivi (F33), kalustusuoja (F34), navetta (F35), sauna (F36).

Kuva 154. Parkkarin pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, pientalovaltainen asuinalue (AP2)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.6.6 Parkkarin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

F21. PARKKARIN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/10) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 155. Parkkarin talo v. 2002.

Kuva 156. Parkkarin talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 157. Aitta (F32).

Kuva 158. Sauna (F36).

Kuva 159. Navetta (F35).

Kuva 160. Solarivi (F33) ja kalustusuoja (F34).

7.6.7 Sorilan pihapiiri; F4

Kuvaus

Näkyvälle paikalle Rudontien varteen sijoittuva Etelämäen pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta ja näkyy ympäristöönsä hyvin. Pihapiirin rakennukset muodostavat perinteisen yhdeltä sivulta auki olevan neliöpihan. Päärakennus (F41) on v. 1885 rakennettu pohjalaistyylinen maalaistalo. Suurin osa pihapiirin muista rakennuksista on hyvin huonokuntoisia. Muita rakennuksia ovat: aitta ja solakalustusuoja (F42), talli ja välitalli (F43 ja F44), sekä lato (F45).

Kuva 161. Sorilan pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue,

pientalovaltainen asuinalue (AP)

Asemakaava-alue: kortteli 603, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1 3/4, tehokkuusluku 0,15

7.6.8 Etelämäen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

F41. SORILAN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/16)

Kuva 162. Päärakennus v. 2002.

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 163. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 164. Aitta ja solakalustusuoja (F42).

Kuva 165. Talli ja välitali (F43 ja F44).

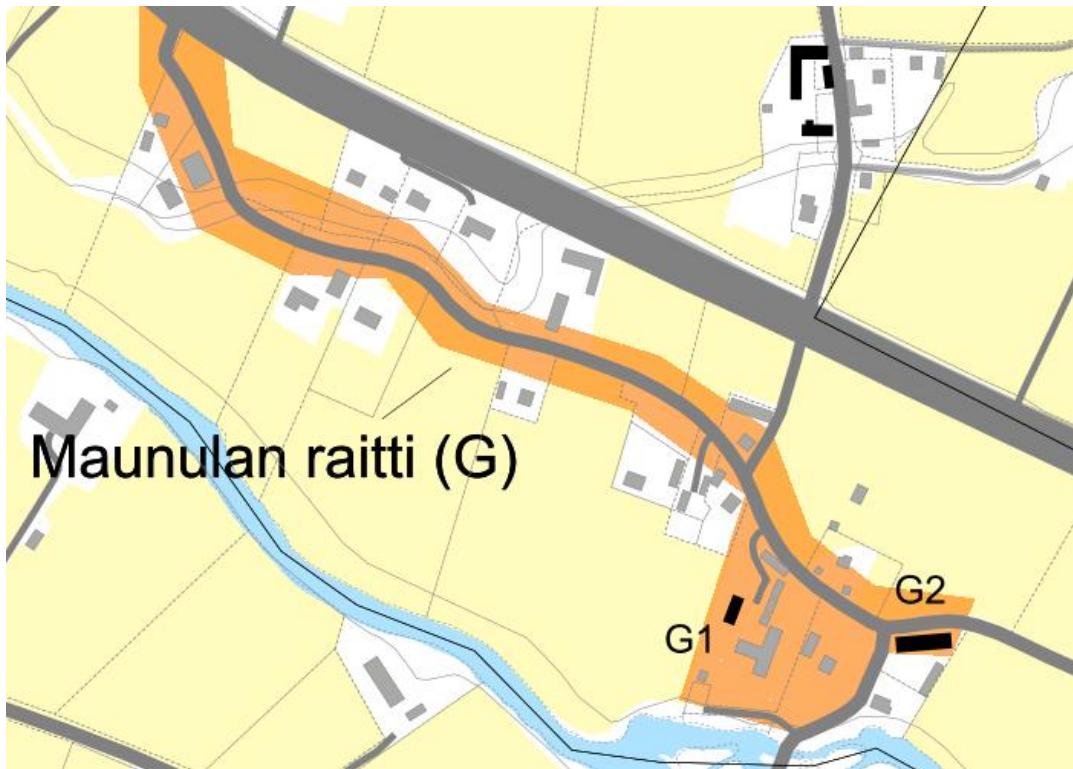
Kuva 166. Lato (F45).

7.6.9 Yhteenveto ja suositukset

Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Aluetta koskevat muutokset eivät ole merkittäviä, joten kyläkuvallisesti arvokas alue sekä suojeltavat ja säilytettävät rakennukset voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden

rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä. Lisäksi rakennuksissa F11 ja F2 tulee ottaa huomioon muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen alkuperäiseen muotoon palauttavina.

7.7 MAUNULAN RAITTI

Kuva 167. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Maunulan raitin aluetta.

Kuvaus

Maunulan raitin kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu vanhan Vaasantien kyläraitille Maunulan kylään n. 1 km luoteeseen Kirkonkylän keskustasta. Kyläraitin kaakkoispäädystä on vanhaa ennen sotia valmistunutta rakennuskantaa, joka on säilyttänyt arvokkaan luonteensa. Luoteispäädystä tavataan nuorempaa 1900-luvun lopulla rakennettua rakennuskantaa. Alueelle sijoittuu arvokas Sööringin pihapiiri (G1) sekä vanha teollisuusrakennus (G2).

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpientalojen ja mautilojen alue (A)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 168. Tiejakson itäpäätä, joka on hyvin säilyttänyt kulttuurihistorialliset arvonsa.

Kuva 169. Vanhaa sekä uutta rakennuskantaa. Aluekokonaisuus on muuttunut 2000- luvun uusirakentamisen myötä.

7.7.1 Sööringin pihapiiri; G1

Kuvaus

Sööringin pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle peltoaukion laidalle ja on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta. Pihapiirin rakennuksia ovat: v. 1919 rakennettu päärakennus, navetta (G12), kolme solariviä (G13, G14 ja G16) sekä aitta (G15). Päärakennusta kunnostetaan säännöllisesti ja sen huonejärjestys on säilynyt alkuperäisessä muodossaan.

Kuva 170. Sööringin pihapiiriä.

7.7.2 Sööringin pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

F21. SÖÖRINGIN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/11)

Kuva 171. Päärakennus v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 172. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 173. Navetta (G12).

Kuva 174. Solarivi (G13 ja G14).

Kuva 175. Aitta (G15).

Kuva 176. Solarivi (G16).

7.7.3 Teollisuusrakennus; G2

Kuvaus

Punatiilinen v. 1940 rakennettu teollisuusrakennus on kyläkuvallisesti merkittävä. Rakennuksen kyläpuolen julkisivu on säilynyt ennallaan, sisäpihan puolen julkisivuun on tehty uusia aukotuksia.

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/12)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 177. Päärakennus v. 2002.

Kuva 178. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

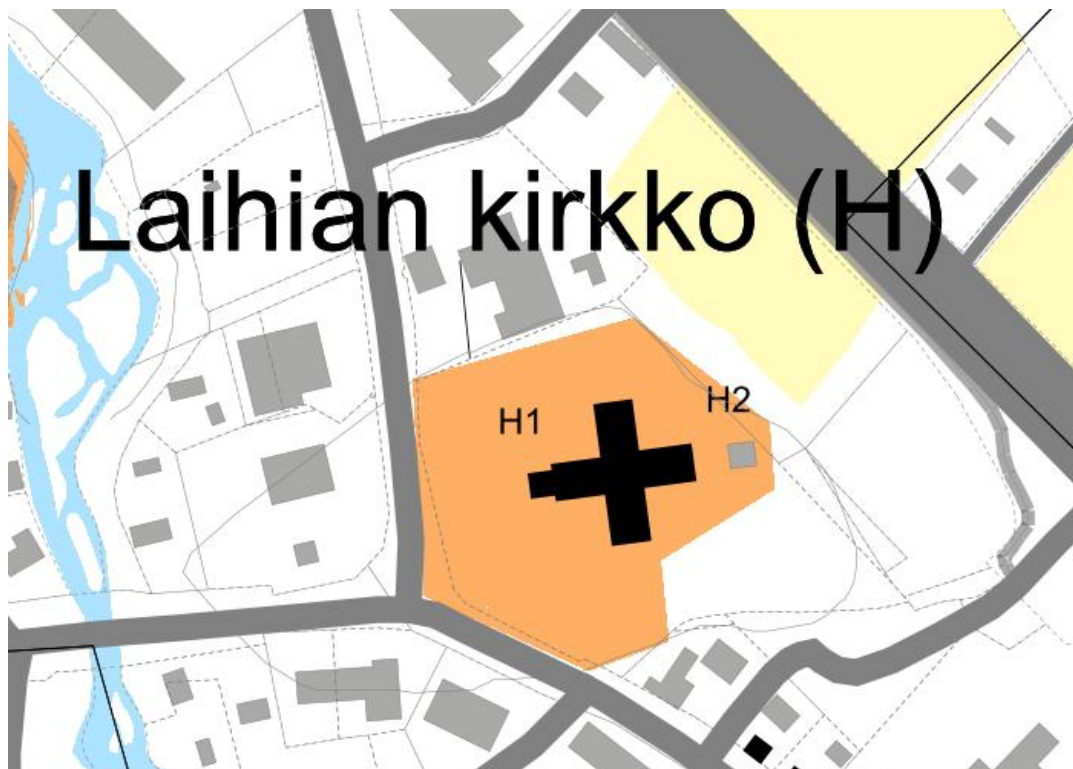
KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; teollisuushistoriallisesti arvokas

7.7.4 Yhteenveto ja suositukset

Kyläkuvallisesti arvokas alue on hieman menettänyt arvoaan, mutta kokonaisuus on edelleen hyvin hahmotettavissa. Koska aluetta koskevat muutokset eivät ole merkittäviä, voidaan kyläkuvallisesti arvokas alue sekä säilytettävät rakennukset osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.8 LAIHIAN KIRKKO

Kuva 179. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Laihian kirkon pihapiirin aluetta.

Kuvaus

Laihian kirkko on *valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö*. Kyläkuvallisesti ja historiallisesti arvokas kirkko (H1) sijoittuu näkyvälle keskeiselle paikalle Kirkonkylällä ja on tärkeä maamerkki Laihialle. Rakennus on suunniteltu Yli-intendentinvirastossa 1700- ja 1800-luvun taitteessa ja restauroitu 1900-luvun alussa kansallisromanttiseen tyyliin. Kirkon pohjakaava on ristinmuotoinen, läntisessä ristinvarressa on korkea kellotorni. Pihapiirissä on myös ruumishuone (H2).

Kirkon ympärillä sijaitseva hautausmaa on tärkeä osa pihapiirin kokonaisuutta. Hautausmaalla on suuri sankarihauta, jonka alla lepäävät vapaussodassa v. 1918 kaatuneet vainajat. Kullakin vainajalla on oma hautakivensä hautakummun päällä. Pihapiiriin on haudattu ajan kuluessa useita seurakunnan pappeja ja heidän omaisiaan.⁴

Historia

Laihian kappelikirkko vihittiin käyttöön vuonna 1508. Seurakunnan toinen kirkko valmistui v. 1642 ja purettiin 1809. Puretun kirkon hirsistä valmistettiin Ylipotin luhtiaitta Potilan kylään. Nykyinen kirkko valmistui v. 1805. Rakennukseen tehtiin suuri korjaus- ja muutostyö v. 1913, jolloin kellotorni sai korkean lyhdynmuotoisen katon. Kuorin takana sijainnut sakaristo-osa purettiin ja uusi sakaristo erotettiin väliseinällä itäisen ristivarren päästä, myös kirkkosalin muut poikkisakarit katkaistiin väliseinillä. Sisätiloihin on tehty myös muita muutoksia.⁵

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY)
Asemakaava-alue: kortteli 59, kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten kortteli-alue (YK), tehokkuusluku 0,25

⁴ Laihian historiatoimikunta ja Laihian päivätoimikunta. 1937, 48-49.

⁵ http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4054, 9.10.2012.

Kuva 180. Kirkon pihapiiriä.

7.8.1 Kirkon pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

H1. LAIHIAN KIRKKO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/13) Asemakaava: ei asemakaavamerkintää

Kuva 181. Kirkko v. 2002.

Kuva 182. Kirkko v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; kirkkohistoriallisesti arvokas

A: rakennustaiteellisesti arvokas; kansallisromanttiseen tyyliin restauroitu

Kuva 183. Ruumishuone (H2).

7.8.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Kyläkuvallisesti arvokas alue sekä suojeltava rakennus on syytä osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.9 NAPUEN TAISTELUN MUISTOMERKKI

Kuva 184. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Napuen taistelun muistomerkkin aluetta.

Kuvaus

Kyläkuvallisesti arvokas Napuen taistelun muistomerkki on Laihianjoen rantavyöhykkeelle Kirkonkylän keskustaan sijoittuva puistomainen muistomerkkialue hautoineen. Aluetta hoidetaan aktiivisesti ja se on säilyttänyt arvonsa.

Historia

Isonkyrön taistelun vuotena 1714 helmikuun 19. päivänä kaatui Napuen kentällä 120 laihialaista miestä. Kunnioittamaan kaatuneiden muistoa on pystytetty muistopatsas, johon on kaiverrettu uhrien nimet. Samalle maalle on haudattu myös rauhan- ja hengentyössä ansioituneita vainajia, joille on aikoinaan pystytetty muistokivet.⁶

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, virkistysalue (V)

Asemakaava-alue: Muinaismuistoalue (SM)

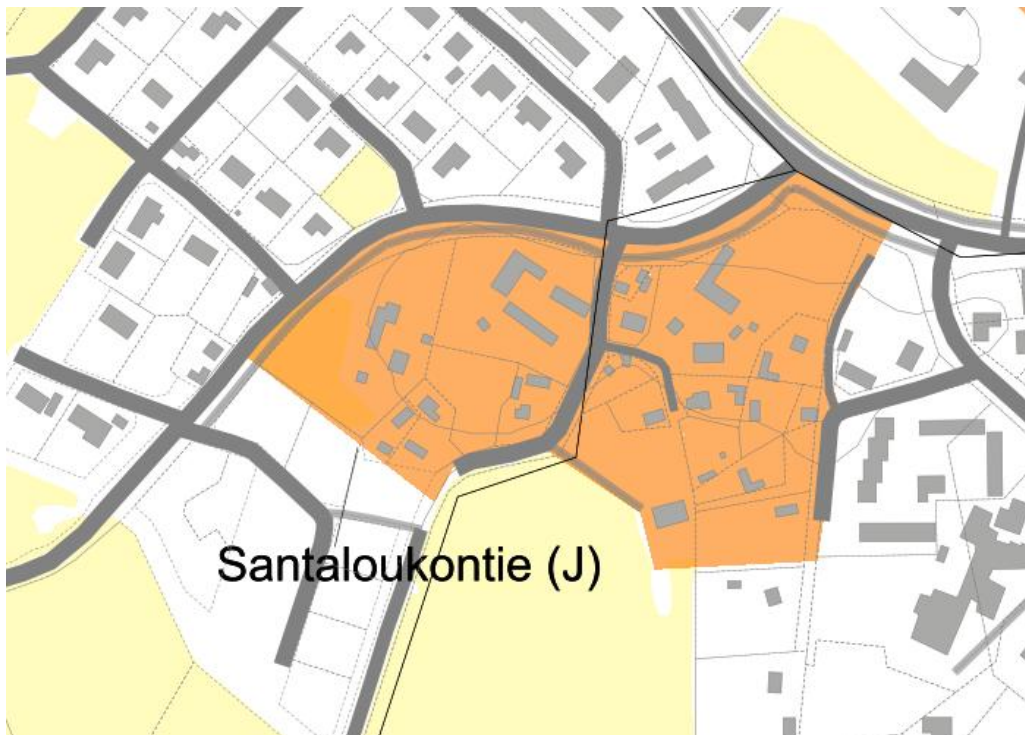

Kuva 185. Napuen taistelun muistomerkkialuetta.

7.9.1 Yhteenveto ja suositukset

Päivitettävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Kyläkuvallisesti arvokas alue on syytä osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti.

7.10 SANTALOUKONTIE

Kuva 186. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Santaloukontien aluetta.

⁶ Laihian historiatoimikunta ja Laihian päivätoimikunta. 1937, 46-47.

Kuvaus

Santaloukontien kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu Laihianjoen eteläpuolelle, Kirkonkylän keskusta-alueen tuntumaan. Tiealueen vanhaa ympäristökuvaa on enää hyvin niukasti jäljellä, vain lyhyt tiejakso mäki-alueella laella kertoo alueen historiasta. Mäki-alueella on viime vuosina rakennettu yhtiömuotoisia rivi- ja pienkerrostaloja joskin ne ovat tyyllisesti pyritty sovittamaan vanhaan rakennuskantaan. Santaloukon päärakennus, muutama torppa ja navetan perustukset sekä vanha puukujanne kertovat vielä vanhemmasta asutuksesta alueella.

Uudisrakentaminen on muodostunut merkittäväksi osaksi alueen luonnetta. Kulttuurihistoriallisten arvojen merkitys on vähentynyt.

Kuva 187. Tielinjausta mäen laella. Vanha mäki-asutus ja tielinjat ovat tällä osuudella vielä hyvin havaittavissa.

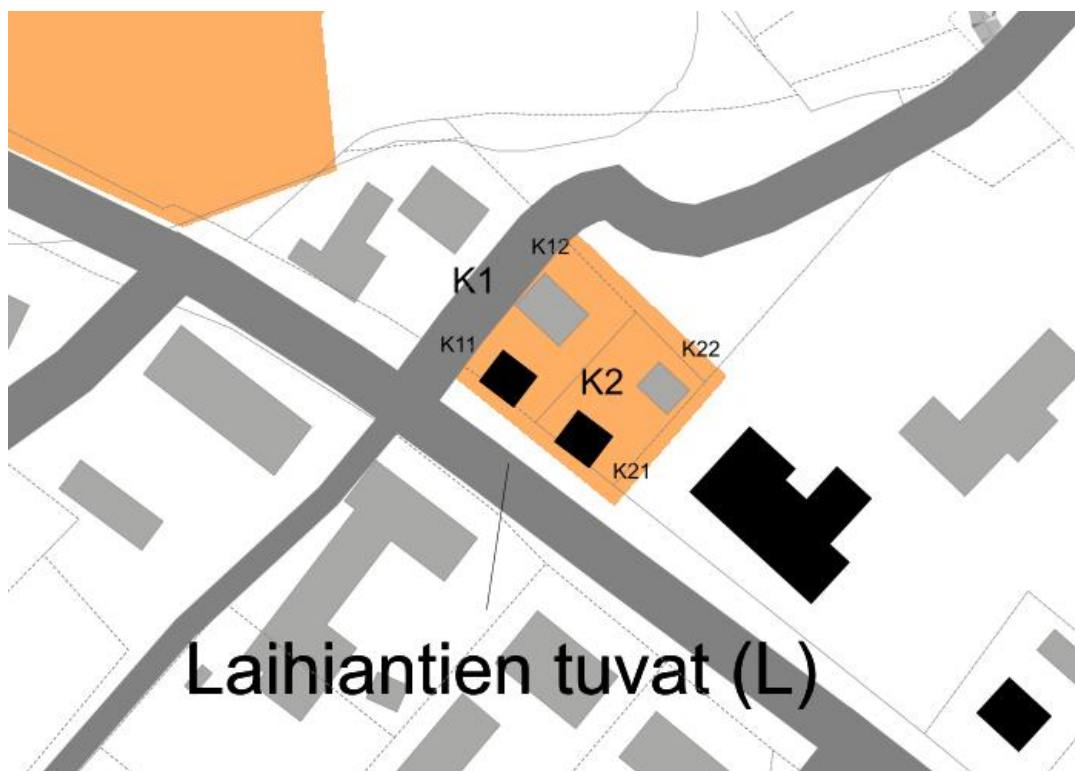

Kuva 188. Vanhaan rakennuskantaan sopeutettua uudisrakentamista mäki-alueella sekä puistikkoinen mäen länsipuoli.

7.10.1 Yhteenveto ja suositukset

Arvopohjan heikkenemisestä huolimatta kyläkuvallisesti arvokas alue voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti.

7.11 LAIHANTIEN TUVAT

Kuva 189. Oranssi alue kuvaa uutta kyläkuvallisesti arvokasta Laihiantien tupien aluetta.

Kuvaus

Kirkonkylän keskustassa näkyvällä paikalla tien vieressä sijaitsevat kaksi samankaltaista 1950-luvulla rakennettua rintamamiestaloa, joiden pihapiirit: Keltaisen tuvan pihapiiri (K1) ja Valkoisen tuvan pihapiiri (K2) yhdessä muodostavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Rakennusten tienpuoleinen julkisivu on säilyttänyt hyvin kyläkuvallisesti arvokkaan luonteensa. Rintamiestalojen pihapiirit muodostuvat kahdesta vastakkain olevasta päärakennuksesta ja piharakennuksesta.

Identtisten päärakennusten (K11 ja K21) päädyissä on pienet neliönmuotoiset ikkunat ja kissanpenkit. Keltaisen talon pihapiirin päärakennukseen (K11) on tehty muutamia muutoksia: Pohjoispuolen julkisivuun on lisätty uusi kuisti ja rakennukseen on laitettu lisäeristeitä. Valkoisen talon pihapiirin päärakennus (K21) on säilynyt paremmin alkuperäisessä muodossaan. Rakennuksessa on pieni umpikuisti.

Alueen ympäristön rakennuskanta on melko kirjavaa; viereisillä tonteilla idän suunnassa sijaitsevat 1900-luvun alussa rakennetut kulttuurihistoriallisesti arvokkaat entinen osuusmeijeri sekä vanha paloasema. Lännessä on Laihian kirkko. Laihiantien eteläpuolella Mannilan ja Jaskarintien varressa on säilynyt 1950-luvun rakennuskantaa, mutta rakennuksiin on tehty laajoja muutostöimenpiteitä, joiden vuoksi kyseistä aluetta ei voida osoittaa arvokkaaksi.

Yleiskaava-alue: julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY)

Asemakaava-alue: kortteli 64, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1 ¾

Kuva 190. Laihiantien tuvat. Rintamamiestalojen tienpuoleiset julkisivut ovat säilyneet yhtenevinä.

7.11.1 Keltaisen tuvan pihapiiri K1

7.11.2 Valkoisen tuvan pihapiiri K2

K11. KETLAINEN TUPA

K21. VALKOINEN TUPA

Yleiskaava: ei yleiskaavamerkintää

Asemakaava: ei asemakaavamerkintää

Kuva 191. Keltainen tupa v. 2012.

Kuva 192. Valkoinen tupa v. 2012.

RAKENNUSTEN KUVAUS

Rakennusajankohta	1950-luvulla
Alkuperäinen/Nykyinen käyttö	asuminen
Kerrosluku	1 3/4
Rungon muoto	neliö
Perustus	kivi
Julkisivumateriaali	peiterimoitettu pystylaudoitus
Katon muoto	harjakatto
Katemateriaali	konesaumattu pelti
Kerrosala (m ²)	128
Rakennuksen kunto	hyvä

Muut rakennukset:

Kuva 193. Autotalli sekä kampaamo.

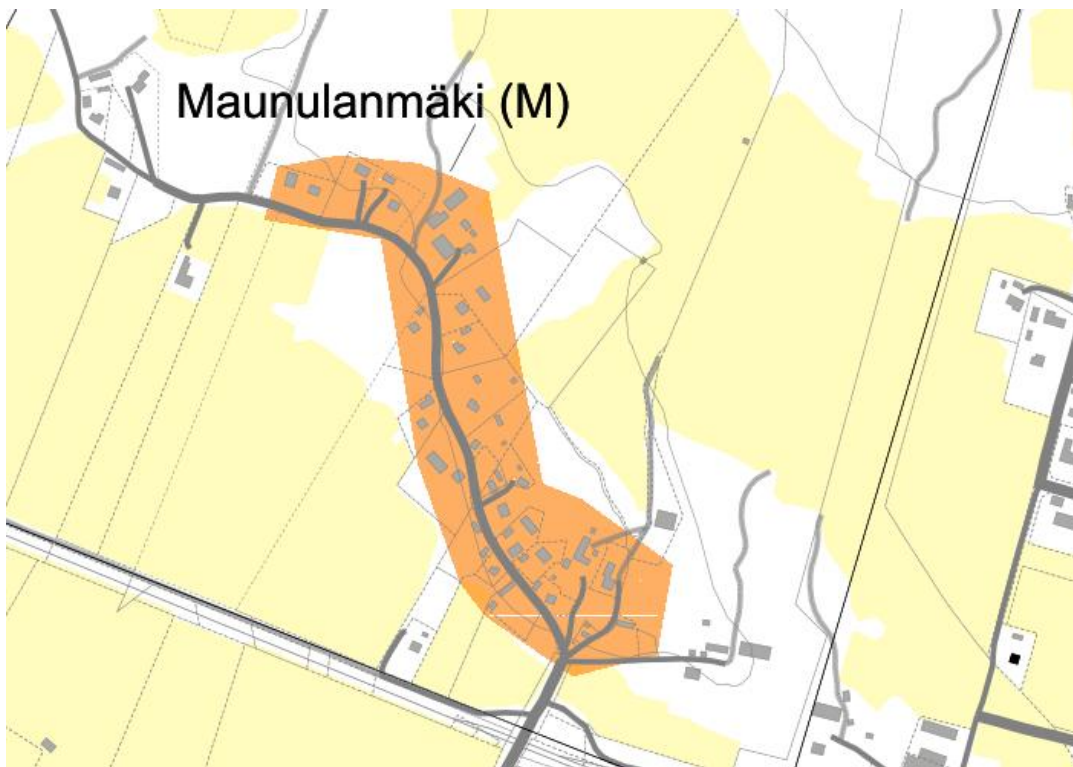

Kuva 194. Varasto/autotalli.

7.11.3 Yhteenveto ja suositukset

Rintamamiestalojen pihapiirit muodostavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Kuvassa 189 esitetty Laihiantien tupien alue suositellaan merkittävän kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka arvot liittyvät pienipiirteiseen, puolitoistakerroksiseen ja harjakattoiseen asuintaloarkkitehtuuriin ja avoimeen puutarhamaiseen kaupunkikuvaan. Lisäksi pihapiirien arvokkaat päärakennukset K11 ja K21 suositellaan merkittävän säilytettäväksi, jolloin yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.12 MAUNULANMÄKI

Kuva 195. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Santaloukontien aluetta.

Kuvaus

Maunulanmäen kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu rautatien pohjoispuolelle lähelle Asemanseutua n. 2 km päähän Laihian keskustaajama-alueesta. Alueen erityiset kulttuurihistorialliset arvot perustuvat vanhaan tielinjaukseen ja sen tiiviiseen poikkileikkaukseen. Tien taajamakuullinen luonne on hyvin nähtävissä. Myös tien varren vanhaa rakennuskantaa ja muita rakenteita on jäljellä vaikka ne ovatkin pääosin erittäin huonossa kunnossa. Rakennuskanta on sekä ajallisesti että tyylillisesti erittäin kirjavaa eikä se itsessään muodosta arvokasta alueellista kokonaisuutta. Vanhemman rakennuskannan rappeutuminen on vähentänyt alueen arvopohjaa, joskin itse tieympäristö on säilyttänyt perusluonteensa.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpientalojen ja maatilojen alue (A)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 196. Parhaiten säilyneitä tieympäristöjaksoja.

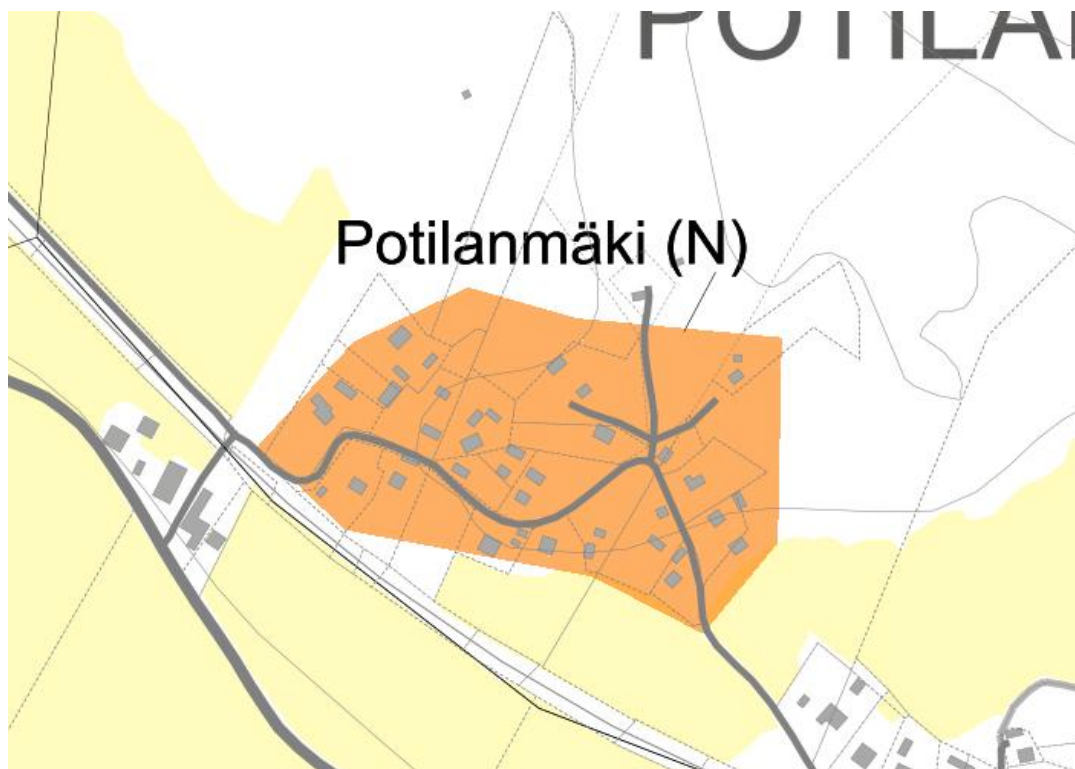

Kuva 197. Tien varren ajallisesti ja tyylillisesti kirjavaa rakennuskantaa. Vanhimmat rakennukset ovat osin erittäin huonossa kunnossa.

7.12.1 Yhteenveto ja suositukset

Arvopohjan heikkenemisestä huolimatta kyläkuvallisesti arvokas Maunulanmäen alue voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavan merkinnän kuvausta suositellaan kuitenkin tarkennettavan siten että arvot liittyvät ensisijaisesti historialliseen tiehen ja sen ympäristö- ja taajamakuvaan.

7.13 POTILANMÄKI

Kuva 198. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Potilanmäen aluetta.

Kuvaus

Potilanmäen kyläkuvallisesti arvokas alue sijoittuu rautatielinjan pohjoispuolelle n. 3 km päähän Laihian keskustaajama-alueesta. Potilanmäen erityiset kulttuurihistorialliset arvot perustuvat vanhaan tielinjaukseen ja sen tiiviiseen poikkileikkaukseen kuten aiemmin esitetystä Maunulanmäessä. Tien taajamakuvallinen luonne on vielä paikoin nähtävissä erityisesti kasvillisuuden rajaavan vaikutuksen osalta. Tien varren vanhaa rakennuskantaa ja muita rakenteita on enää vähän jäljellä ja ne ovat pääosin huonossa kunnossa. Vanhemman rakennuskannan rappeutuminen on vähentänyt alueen arvopohjaa, joskin itse tieympäristö on säilyttänyt perusluonteensa.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpientalojen ja maatilojen alue (A)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

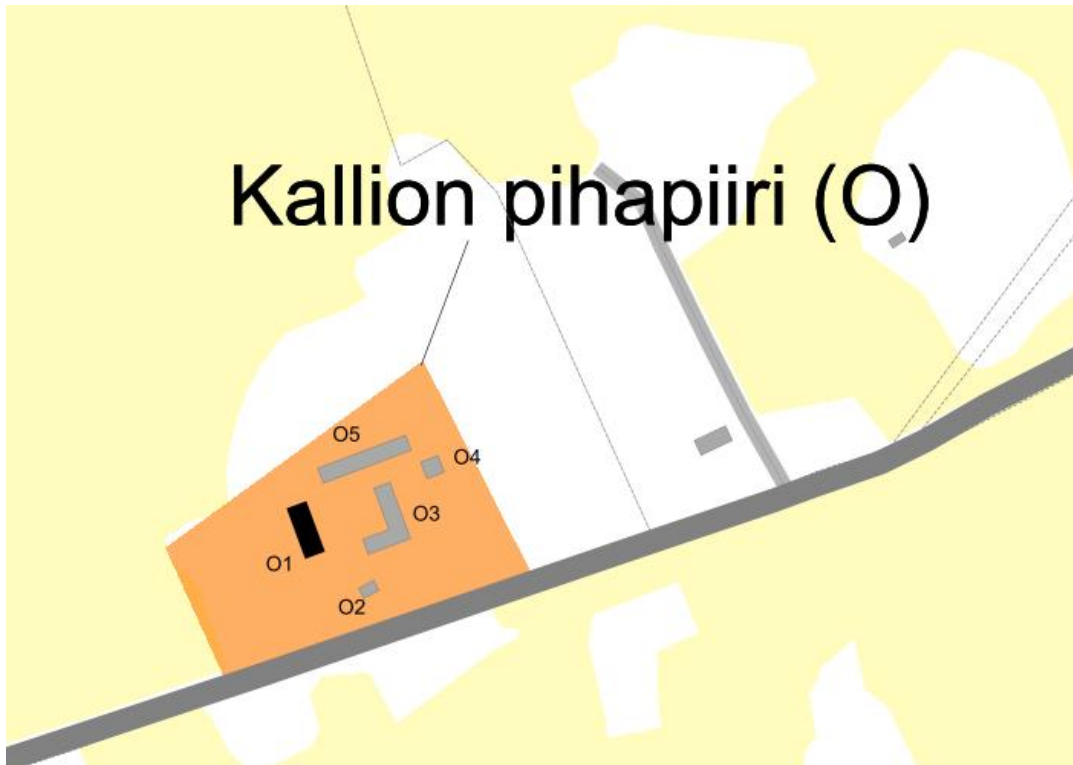

Kuva 199. Potilanmäen säilynyttä tieympäristöä parhaimmillaan.

7.13.1 Yhteenveto ja suositukset

Arvopohjan heikkenemisestä huolimatta kyläkuvallisesti arvokas Potilanmäen alue voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavan merkinnän kuvausta suositellaan kuitenkin tarkennettavan siten että arvot liittyvät ensisijaisesti historialliseen tiehen ja sen ympäristö- ja taajamakuvaan.

7.14 KALLION PIHAPIIRI

Kuva 200. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Kallion pihapiiriä.

Kuvaus

Puuston reunustaman Virkalantien varrelle Tammelan kylään n. 2 km Laihian keskustaajama-alueesta itään sijoittuva Kallion pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta, jossa pienet metsäalueet ja laajat peltoalueet vaihtelevat. Pihapiirin rakennukset muodostavat perinteisen neliöpihan, mikä tekee kohteesta rakennusperinteisesti arvokkaan. Pihapiirin rakennuksia ovat: 1900-luvulla nykyiselle

paikalle siirretty pohjalaistalo (O1), aitta (O2), navetta ja varasto (O3), talli/konesuoja (O4), aitta/navetta/solarivi (O5). Osa piharakennuksista on huonokuntoisia.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, karjatilojen talouskeskusten alue (am)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.14.1 Kallion pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

O1. KALLION TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(s/22)

Kuva 201. Päärakennus v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 202. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 203. Navetta ja varasto (O3).

Kuva 204. Aitta/navetta/solarivi (O5).

Kuva 205. Sauna. Ei merkitty sijaintikuvaan.

Kuva 206. Aitta (O2).

7.14.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Kallion arvokas päärakennus sekä kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri on syytä osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.15 KÄRKIMÄEN PIHAPIIRI

Kuva 207. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Kärkimäen pihapiiriä.

Kuvaus

Kyläkuvallisesti arvokas Kärkimäen pihapiiri sijoittuu Perälän kylään loivan mäen päälle näkyvälle paikalle n. 1,5 km kaakkoon Laihian keskustaajama-alueesta. Pihapiirin eteläpuolella on vanhaa 1900-luvun alun rakennuskantaa, kun taas pohjoisessa on järjestyneempää uutta rakennuskantaa. Kärkimäen lehtipuiden koristama pihapiiri ja varsinkin laaja kartanomainen 1900-luvun alussa rakennettu päärakennus (P1) on tärkeä osa historiallista ympäristökokonaisuutta, jota on alueella enää hyvin vähän jäljellä. Päärakennus on entinen Laihian kappalaisen virkatalo, joka on nykyisin yksityisessä omistuksessa. Pihapiirin muut rakennukset konesuoja (P2) ja aitta (P3) eivät ole tyyllisesti samankaltaisia päärakennuksen kanssa.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, pientalovaltainen asuinalue (AP)

Asemakaava-alue: Kortteli 430, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1 5/6

Kuva 208. Lehtipuiden koristama historiallinen Kärkimäen pihapiiri.

7.15.1 Kärkimäen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

P1. KÄRKIMÄEN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (sr/15)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 209. Kärkimäen talo v. 2002.

Kuva 210. Kärkimäen talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Rakennukseen tehty pieniä muutostoimenpiteitä.

Katemateriaali on vaihdettu tiilikatteesta konesaumattuun profiilipeltiin.

KULTTUURI HISTORIALLISET ARVOT

H: historiallisesti arvokas; henkilöhistoriallisesti arvokas; entinen Laihian kappalaisen virkatalo

A: rakennustaiteellisesti arvokas; puhtaspiirteisyys, arkkitehtonisen tyylin edustaminen

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 211. Aitta (P3).

Kuva 212. Varasto ja konesuoja (P2).

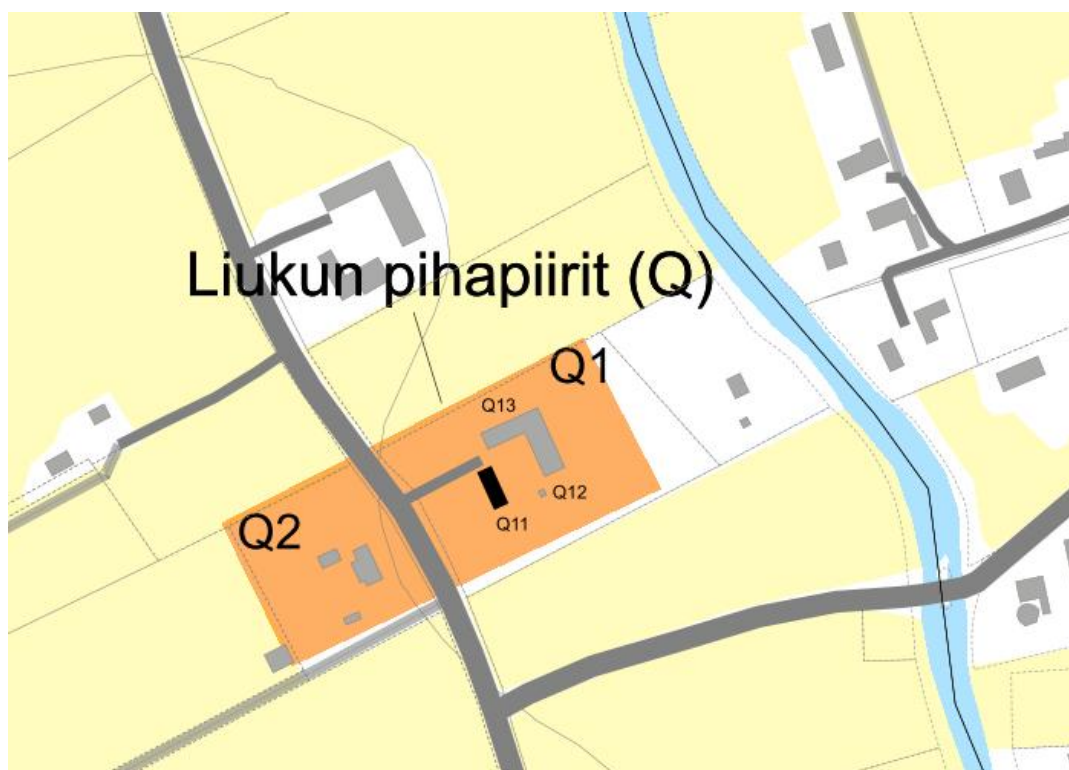

Kuva 213. Leikkimökki. Ei näy sijaintikuvassa.

7.15.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Arvokas päärakennus sekä kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri on syytä osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.16 LIUKUN PIHAPIIRIT

Kuva 214. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Liukun pihapiirien aluetta.

Kuvaus

Liukun talon pihapiiri muodostaa Länsitien toisella puolella olevan talon kanssa porttimaisen vaikutelman. Lisäksi talon pihapiiriin kuuluu ulkorakennuksia jotka on rakennettu 1950-luvulla.

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, asuinpientalojen ja mautilojen alue jolla ympäristö säilytetään (A/s)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.16.1 Liukun pihapiirin rakennukset; Q1

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Q11. LIUKUN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/25)

Kuva 215. Liukun talo v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 216. Liukun talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Rakennuksen ulkoasu on säilynyt ennallaan.

KULTTUURI HISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 217.
Leikkimökki. Ei näy sijaintikuvassa.

Kuva 218. Navetta (Q13).

Kuva 219.
Konesuoja ja navetta (Q13)

Kuva 220. Aitta (Q12)

7.16.2 Yhteenveto ja suositukset

Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Arvokas rakennus sekä pihapiiri voidaan osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

7.17 LEIKAKSEN PIHAPIIRI

Kuva 221. Oranssi alue kuvaa Kirkonseudun OYK 2017 mukaista kyläkuvallisesti arvokasta Leikaksen pihapiirin aluetta.

Kuvaus

Leikaksen kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle Kulmaantien varteen peltoaukion laidalle n. 2 km kaakkoon Laihian keskustaajama-alueesta. Koivukujan koristama pihapiiri sijaitsee haja-asutusalueella, jonka rakennuskanta on suurimmalta osin 1900-luvun puolivälistä tai uudempaa. Leikaksen pihapiiri on tärkeä osa ympäristökokonaisuutta ja kertoo alueen kulttuurihistoriasta.

Pihapiirin päärakennus (R1) on v. 1860 rakennettu pohjalaistyylinen maalaistalo. Rakennuksen toinen pääty on peruskorjattu v. 1947, mutta toinen osa on säilynyt ennallaan lukuun ottamatta pieniä muutostoimenpiteitä. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: talli ja konesusoja (R2), navetta (R3), aitat (R4 ja R5), konesusoja (R6), kuivaaja ja konesusoja (R7), talli (R8), sekä navetta (R9).

Yleiskaava-alue: kyläkuvallisesti arvokas alue, karjatilojen talouskeskusten alue (am)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

7.17.1 Leikaksen pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

R1. LEIKAKSEN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/16) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 222. Leikaksen talo v. 2002.

Kuva 223. Leikaksen talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Rakennukseen on tehty pieniä muutostoimenpiteitä.

Ulko-ovi on vaihdettu ja rakennuksen läntisen julkisivun kuisti on maalattu punaiseksi (entinen väri oli pastellin vihreä).

KULTTUURIHISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 224. Kuivaaja ja konesuoja (R7).

Kuva 225. Navetta (R9).

Kuva 226. Talli (R8).

Kuva 227. Aitta (R4).

Kuva 228. Talli ja konesuoja (R2).

Kuva 229. Aitat (R4 ja R5).

Kuva 230. Navetta (R3).

Kuva 231. Konesuoja (R6).

Kuva 232. Navetta (R9).

Kuva 233. Päärakennuksen (R1) läntinen julkisivu.

7.17.2 Yhteenveto ja suositukset

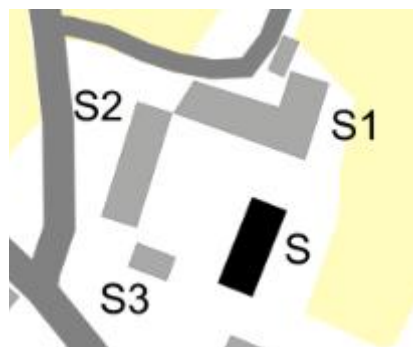
Päivitetävän inventoinnin aluekuvaus on ajantasainen. Arvokkaaseen päärakennukseen kohdistuneet muutokset eivät ole merkittäviä. Arvokas päärakennus sekä kyläkuvallisesti arvokas pihapiiri on syytä osoittaa Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8. KULTTUURIHISTORIALLISESTI ARVOKKAT YKSITTÄISET RAKENNUKSET

8.1 KARIN TALO

Pihapiirin Kuvaus

Karin talon pihapiiri sijoittuu Vaasantien pohjoispuolelle Potilantien varteen n. 2,5 km Laihian keskustaajama-alueesta luoteeseen. Pihapiirin arvo on laskenut uudisrakentamisen myötä. Vanhimmat rakennukset ovat: laaja 1800-luvulla rakennettu päärakennus (S), sekä samoihin aikoihin rakennettu huonokuntoinen aitta (S3). Pihapiirin muita rakennuksia ovat: navetta/vaja (S1), vaja (S2). Päärakennus on jäänyt autioksi/varastokäyttöön ja pihapiirin sivuun on rakennettu uusi päärakennus.

Kuva 234. Karin pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: asuinpientalojen ja maatilojen alue (A)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

S. KARIN TALO

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/7)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 235. Karin talo v. 2002.

Kuva 236. Karin talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Menettänyt arvoaan rakennuksen huonon kunnan takia.

Rakennusta ei ole hoidettu, jolloin sen kunto on romahtanut. Julkisivulaudoitus on osittain lähtenyt irti ja ikkunoita on rikki.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 237. Aitta (S3).

Kuva 238. Navetta (S2).

Kuva 239. Navetta/vaja (S1)

Kuva 240. Karin talon Pihapiiriä.

8.1.1 Yhteenveto ja suositukset

Voidaan todeta, että suojeltava rakennus on asumaton ja huonokuntoinen, eikä historiallista pihapiiriä ole juuri jäljellä, jolloin suojelumerkintä ei edistä kulttuuriperinnön säilymistä oikealla tavalla, vaan pikemminkin estää uuden maatalousalueen kehittymistä, jolloin suojelumerkintä sr/7 suositellaan poistettavan tai lievennettävän.

8.2 Sivulan pihapiiri

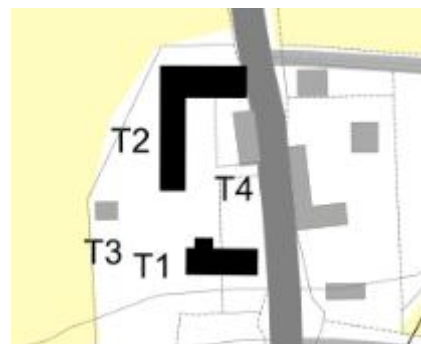
Kuvaus

Sivulan pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle peltoaukion laidalle Maunulantien varteen n. 1,5 km Laihian keskustaajama-alueesta luoteeseen. Pihapiiri on autio, mutta se muodostaa kyläkuvallisesti arvokkaan perinteisen neliöpihan. Pihapiiriin kuuluu kaksi säilytettävää rakennusta: vuonna 1856 rakennettu päarakennus (T1), sekä v. 1875 rakennettu navetta (T2). Päarakennuksessa on säilynyt alkuperäinen huonejärjestys. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: solarivi (T4) sekä vanha sauna (T3).

Yleiskaava-alue: Maatalous- ja teollisuusalue (MT/ty)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Sivulan pihapiirin rakennukset

Kuva 241. Sivulan pihapiirin rakennukset.

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

T1. SIVULAN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/9) Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 242. Sivulan talo v. 2002.

Kuva 243. Sivulan talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

T2. NAVETTA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/10)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 244. Sivulan navetta v. 2002.

Kuva 245. Sivulan navetta v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset:

Kuva 246. Solarivi (T4).

Kuva 247. Sauna (T3).

8.2.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennusten kuvaus on ajantasainen. Säilytettävät rakennukset on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Alue tulisi merkitä kyläkuvallisesti arvokkaaksi. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.3 OLLILAN TALO

Pihapiirin kuvaus

Ollilan pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle asematien varteen n. 1 km luoteeseen Laihian keskustaajama-alueesta. Pihapiirin rakennuksia ovat: vanha pohjalaistyylinen v. 1887 rakennettu maalaistalo (U), sekä yhteen rakennetut talousrakennukset: solarivi, varasto ja talli (U1). Päärakennuksen peruskorjaus aloitettiin v. 1979 ja korjaustöitä on tehty vähitellen.

Kuva 248. Ollilan pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: asuinpientalojen ja maatilojen alue (A)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Ollilan pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

U. OLLILAN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(s/15)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 249. Ollilan talo v. 2002.

Kuva 250. Ollilan talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 251. Solarivi, varasto ja talli (U1).

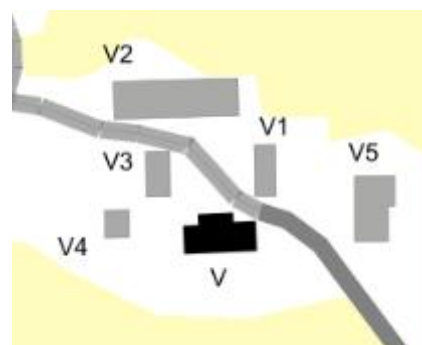
8.3.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Säilytettävä rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.4 VAALILAN TALO

Pihapiirin kuvaus

Vaalilan pihapiiri sijoittuu perinteisen peltomaiseman keskelle Vedenojantieltä poikkeavalle tielle n. 1,5 km Laihian keskustaajama-alueesta pohjoiseen. Pihapiirin rakennukset muodostavat keskenään perinteisen neliöpihan. Osa rakennuksista on uusia. Vaalilan loivan mäen päälle sijoittuva päärakennus (V) on rakennettu v. 1865 ja peruskorjattu v. 1964. Rakennuksen eteläinen julkisivu on

Kuva 252. Vaalilan pihapiirin rakennukset.

maisemallisesti arvokas. Neliöpihan ulkopuolella on uusi päärakennus (V5). Muita rakennuksia ovat: luttiaitta (V1), kalustosuoja (V2), talli (V3) sekä purettu rakennus (V4).

Yleiskaava-alue: melualue, maatalousalue (MT)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Kuva 253. Vaalilan talon pihapiiriin johtaa koivukuja.

Vaalilan pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

V. VAALILAN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/13)

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 254. Vaalilan talo v. 2002.

Kuva 255. Vaalilan talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 256. Aitta (V1).

Kuva 257.
Kalustosuojat (V2).

Kuva 258. Talli (V3)

Kuva 259. Uusi
päärakennus (V5).

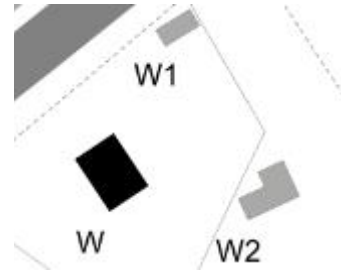
8.4.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Säilytettävä rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.5 SANTERI ALKION ENTINEN HUVILA

Pihapiirin kuvaus

Vuonna 1920 rakennettu mansardikattoinen Santeri Alkion entinen huvila (W) sijoittuu Laihian kirkonseudulle, näkyvälle paikalle Alkiontien varrelle. Alkio oli 1900-luvun alun Suomen johtavia politikkoja kirjailija ja toimittaja. Hänet muistetaan erityisesti Maalaisliiton eli nykyisen Keskustan perustajana ja ideologina. Pihapiirissä on myös varistorakennus (W2) sekä pieni käytöstä poistunut kesäasunto (W1).

Kuva 260. Alkion entisen huvilan pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: pientalovaltainen asuntoalue (AP)

Asemakaava-alue: kortteli 11, tonttinumero 4, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1

Pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

W. SANTERI ALKION ENTINEN HUVILA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/20)

Kuva 261. Entinen Alkion huvila v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 262. Entinen Alkion huvila v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Korottanut arvoaan onnistuneiden peruskorjausten ansiosta.

Rakennus on maalattu sekä katemateriaali uusittu vihreään konesaumattuun peltiin. Ovet on maalattu samansävyisiksi kuin katemateriaali. Rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne on säilytetty hyvin.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historialliset arvot; henkilöhistoriallisesti arvokas.

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 263.
Varastorakennus (W2).

Kuva 264. Kesäasunto
(W1).

8.5.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Säilytettävä rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.6 NIKKARINTIEN TALO

Pihapiirin kuvaus

Nikkarintien pihapiiri sijoittuu n. 0,5 km itään Kirkonseudun keskustasta. Vuonna 1900 rakennettu päärakennus (X) on alueen muista perinteisistä pohjalaistaloista poikkeava ja on huomiota herättävä näkyvällä paikalla peltoaukion laidalla. Pihapiirissä on lisäksi talousrakennus (X1). Nikkarilantien itäpuolella on 1960- ja 70-luvun rakennuskantaa.

Kuva 265. Nikkarintien talon pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: pientalovaltainen asuntoalue (AP)
Asemakaava-alue: kortteli 86, tonttinumero 3,
erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1

Pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

X. NIKKARINTIEN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/18)

Kuva 266. Päärakennus v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 267. Päärakennus v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 268.

Talourakennus (X1).

8.6.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Säilytettävä rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.7 HIETALAHDEN TALO

Pihapiirin kuvaus

Hietalahden pihapiiri sijoittuu näkyvälle paikalle peltoaukion laidalle, Santaloukontien varteen n. 1,5 km lounaaseen Laihian keskustaajama-alueesta. v. 1900 nykyiselle paikalle siirretty päärakennus (Y) on peruskorjattu v. 1956. Rakennuksen ikkunoita on vaihdettu. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: entinen talli (Y1), sola (Y2), varasto (Y3), talli (Y4), sola (Y5) sekä uusi päärakennus (Y6).

Kuva 269. Hietalahden pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: asuinpienalojen ja mautilojen alue (A/ap)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Hietalahden talon pihapiirin rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Y. HIETALAHDEN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(s/19)

Kuva 270. Hietalahden talo v. 2002.

Asemakaava: ei asemakaavaa

Kuva 271. Hietalahden talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 272. Sola (Y2).

Kuva 273. Entinen talli (Y1).

Kuva 274. Talli (Y4)

Kuva 275. Sola (Y5).

Kuva 276. Varasto (Y3).

Kuva 277. Uusi päärakennus (Y6).

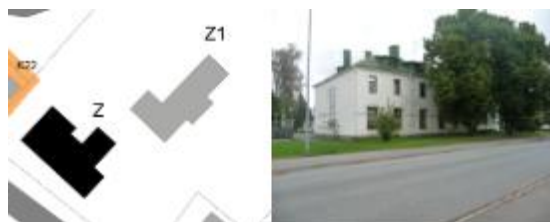
8.7.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Säilytettävä rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.8 ENTINEN OSUUSMEIJERI

Pihapiirin kuvaus

Laihian entinen osuusmeijeri (Z) sijaitsee Laihian Kirkonseudun keskustassa näkyvällä paikalla Laihiantien varressa. Vuonna 1907 valmistuneessa osuusmeijerissä on jugend-tyylin piirteitä. Nykyään rakennus toimii Laihian seurakunnan yleisessä käytössä ja erityisesti nuoriso- ja poikatyön yhteydessä. Seurakunta hankki kiinteistön v. 1988

Kuva 278. Entinen osuusmeijeri.

ja rakennus peruskorjattiin 90-luvulla. Alakerrassa on tekniseen toimintaan sopiva askartelutila, joka on muutettu nuorten musiikkitalaksi. Sali palvelee erilaisia kokoontumisia ja toimii hyvin musiikkitalana. Talossa on myös toimistotila nuoriso- ja diakoniatyölle sekä seurakuntapastorin työhuone. Rakennuksessa on kolme asuntoa, joista yksi on varattu seurakunnan tilapäistyöntekijöille.⁷

Meijerirakennukseen on katoksella yhdistetty Kirkkoherranvirastoon (Z1), joka otettiin käyttöön lokakuussa 2010.

Yleiskaava-alue: julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY)

Asemakaava-alue: kortteli 64, tonttinumero 2, kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten alue (YK), kerrosluku 3, tehokkuusluku 0,40

Rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Z. ENTINEN OSUUSMEIJERI

Yleiskaava: suojeltava rakennus (sr/14)

Asemakaava: suojeltava rakennus (sr-1)

Kuva 279. Entinen osuusmeijeri v. 2002.

Kuva 280. Entinen osuusmeijeri v. 2012.

⁷ <http://www.laihianseurakunta.fi/pages/toimitilat/vanha-meijeri.php>, 16.10.2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

A: rakennustaiteellisesti arvokas; arkkitehtonisen jugend-tyylin piirteitä

H: historialliset arvot; teollisuushistoriallisesti arvokas

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 281.

Kirkkoherranvirasto (Z1).

8.8.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Suojeltava rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.9 VANHA PALOASEMA

Pihapiirin kuvaus

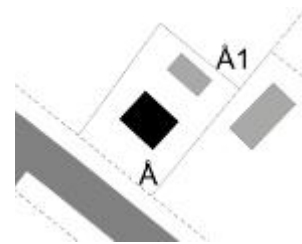
Entisen osuusmeijerin itäpuolella Kirkonseudun keskustassa sijaitseva tiilinen vanha paloasema (Å) rakennettiin v. 1910. Nykyään rakennus on liike ja asuinkäytössä. Pihassa on myös uusi varasto/autotallirakennus (Å1).

Yleiskaava-alue: julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY)

Asemakaava-alue: kortteli 64, tonttinumero 7, teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY-1), kerrosluku 2, tehokkuusluku 0,40

Rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Kuva 282. Vanhan paloaseman rakennukset.

Å. VANHA PALOASEMA

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(s/21)

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 283. Vanha paloasema v. 2002.

Kuva 284. Vanha paloasema v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Rakennukseen on tehty pieniä muutostoimenpiteitä.

Ulko-ovi sekä yläpuolella oleva katos on vaihdettu.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

H: historiallisesti arvokas; vanha paloasema

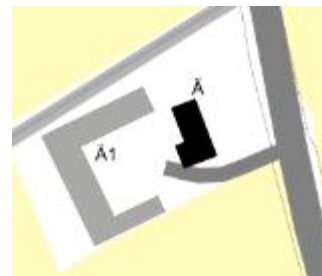
8.9.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen tehdyt pienet muutostoimenpiteet eivät vähennä rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa. Säilytettävä rakennus voidaan merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.10 KEDON TALO

Pihapiirin kuvaus

Kedon pihapiiri sijoittuu peltoaukion laidalle Länsitien varrelle. Päärakennus on pohjalaistalo (Ä), joka on alun perin rakennettu joen rantaan ja siirretty nykyiselle paikalle v. 1907. Talo peruskorjattiin v. 1948. Siihen on vaihdettu ikkunoita ja rakennettu lisäosa. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: talousrakennus sekä aitta (Ä1).

Kuva 285. Kedon talon.

Yleiskaava-alue: asuintalojen ja maatilojen alue, alue jolla ympäristö säilytetään (A/s)

Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Ä. KEDON TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus (s/24)

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 286. Kedon talo v. 2002.

Kuva 287. Kedon talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Säilynyt ennallaan

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 288.
Talouksrakennus (Ä1).

Kuva 289. Aitta (Ä1).

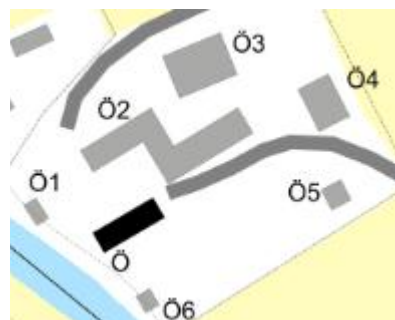
8.10.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennuksen kuvaus on ajantasainen. Suojeltava rakennus on syytä merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaan rakennuksen muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen alkuperäiseen muotoon palauttavina.

8.11 NASKALIN TALO

Pihapiirin kuvaus

Naskalin pihapiiri sijoittuu Laihianjoen varteen n. 2 km Laihian keskustaajama-alueesta kaakkoon. Naskalin talo v. 1884 rakennettu pohjalaistyylinen maalaistalo, joka on peruskorjattu v. 1960. Pihapiirin muita rakennuksia ovat: aitta (Ö1), talli (Ö2), navetta (Ö3), konesuoja (Ö4), kuivaaja (Ö5) sekä sauna (Ö6).

Kuva 290. Naskalin pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: karjatilojen talouskeskusten alue (am)
Asemakaava-alue: ei asemakaavaa

Rakennukset

Tarkempi kuvaus rakennuksista v. 2003 Kirkonseudun osayleiskaavaa 2017 varten tehdyssä rakennusinventoinnissa.

Ö. NASKALIN TALO

Yleiskaava: säilytettävä rakennus
(s/23)

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 291. Naskalin talo v. 2002.

Kuva 292. Naskalin talo v. 2012.

MUUTOKSEN KUVAUS INVENTOINTIEN VÄLILLÄ (v. 2003-2012)

Rakennukseen tehty pieniä muutoksia.

Katemateriaali on vaihdettu konesaumattuun profiilipeltiin. Katon väri on pidetty samana.

KULTTUURI HISTORIAALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 293. Talli/aitta
(Ö2).

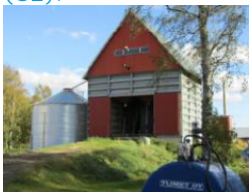
Kuva 294. aitta (Ö1).

Kuva 295. Talli (Ö2)

Kuva 296. Navetta
(Ö3).

Kuva 297. Kuivaaja
(Ö5).

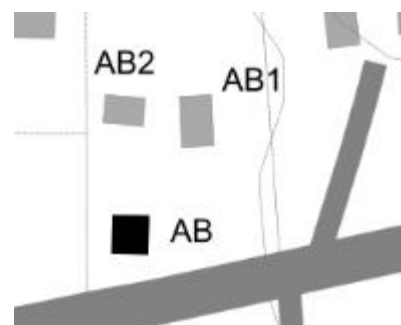
8.11.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennukseen kohdistuneet muutokset eivät ole merkittäviä. Säilytettävä rakennus voidaan merkitä Kirkonseudun osayleiskaavan 2017 mukaisesti. Yleiskaavassa tulee ottaa huomioon arvokkaiden rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.12 NÄLLINTIEN TALO

Pihapiirin kuvaus

Näkyvällä paikalla mäen päällä komeileva Nällintien talon (AB) pihapiiri sijaitsee Mäntymäen kylässä n. 1,5 km Laihian keskustaajama-alueesta pohjoiseen. Päärakennus on tyypillinen 1950-luvun hyvin alkuperäisessä muodossaan säilynyt rintamamiestalo. Rakennuksen päädyssä on kissanpenkit ja pienet nelionmuotoiset ikkunat. Ympäristön rakennuskanta on melko kirjavaa, rakennuksia on 1910-luvulta aina 2000-luvulle saakka. Alueella on muutakin 1950-luvun rakennuskantaa, mutta päärakennukset eivät ole hyvin säilyneet alkuperäisessä muodossaan. Pihapiirissä on lisäksi kaksi piharakennusta (AB1 ja AB2).

Kuva 298. Nällintien talon pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: pientalovaltainen asuntoalue (AP)

Asemakaava-alue: kortteli 121, tonttinumero 3, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1 5/6

Rakennukset

AB. NÄLLINTIEN TALO

Yleiskaava: ei merkintää

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 299. Nällintien talo v. 2012.

RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennusajankohta	1950-luvulla
Alkuperäinen/Nykyinen käyttö	asuminen
Kerrosluku	1 1/2
Rungon muoto	neliö
Perustus	betoni
Julkisivumateriaali	vaakasuora puoliponttilaudoitus
Katon muoto	harjakatto

Katemateriaali	profiilipelti
Kerrosala (m ²)	130
Rakennuksen kunto	hyvä

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

Pihapiirin muut rakennukset

Kuva 300.

Piharakennus (AB1).

Kuva 301. aitta

(AB2).

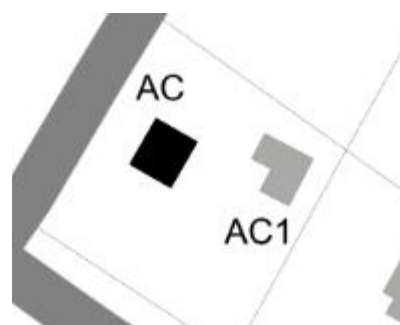
8.12.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennusta suositellaan säilytettäväksi tai suojeltavaksi, jolloin yleiskaavassa tulee ottaa huomioon rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

8.13 MAALARINTIEN TALO

Pihapiirin kuvaus

Näkyvällä paikalla Laihiantien ja Maalarintien risteyksessä komeileva Maalarintien talon pihapiiri sijaitsee Laihian Kirkonseudulla. Päärakennus on tyypillinen 1950-luvun hyvin alkuperäisessä muodossaan säilynyt rintamamiestalo. Rakennuksessa on kuisti jonka yläpuolella on frontoni, ja päädyissä on pienet ympyränmuotoiset ikkunat. Alueella on muutakin 1950-luvun rakennuskantaa, mutta päärakennukset eivät ole hyvin säilyneet alkuperäisessä muodossa. Pihapiirissä on lisäksi piharakennus AC1.

Kuva 302. Maalarintien talon pihapiirin rakennukset.

Yleiskaava-alue: pientalovaltainen asuntoalue (AP)

Asemakaava-alue: kortteli 67, tonttinumero 2, erillispientalojen korttelialue (AO), kerrosluku 1 5/6

Rakennukset

AC. MAALARINTIEN TALO

Yleiskaava: ei merkintää

Asemakaava: ei merkintää

Kuva 303. Maalarintien talo v. 2012.

RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennusajankohta	1950-luvulla
Alkuperäinen/Nykyinen käyttö	asuminen
Kerroslukku	1 1/2
Rungon muoto	suorakaide
Perustus	kellari
Julkisivumateriaali	maalattu betoni
Katon muoto	harjakatto
Katemateriaali	konesaumattu pelti
Kerrosala (m ²)	200
Rakennuksen kunto	hyvä

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

P: rakennusperinteisesti arvokas; oman aikakautensa ja alueensa rakennusperinteen tyypillinen edustaja

8.13.1 Yhteenveto ja suositukset

Rakennusta suositellaan säilytettäväksi tai suojeltavaksi, jolloin yleiskaavassa tulee ottaa huomioon rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteiden laatu kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennuksen luonteen säilyttävinä.

9. LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Laihian historiatoimikunta ja laihianpäivätoimikunta. Laihia. Oy Ilkan kirjapaino, Vaasa 1937.

Internet lähteet:

http://www.lions.fi/district107-f/Laihia/tekstit/kuva_13a.htm, 28.9.2012.

<http://www.netikka.net/heikki.peltomaki/kasarmi/hulmitxt.html>, 28.9.2012.

http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4054, 9.10.2012.

<http://www.laihianseurakunta.fi/pages/toimitilat/vanha-meijeri.php>, 16.10.2012.